

GEREEDSCHAP VOOR VERANDERING

humanitas

Jaarverslag 2019

INHOUDSOPGAVE

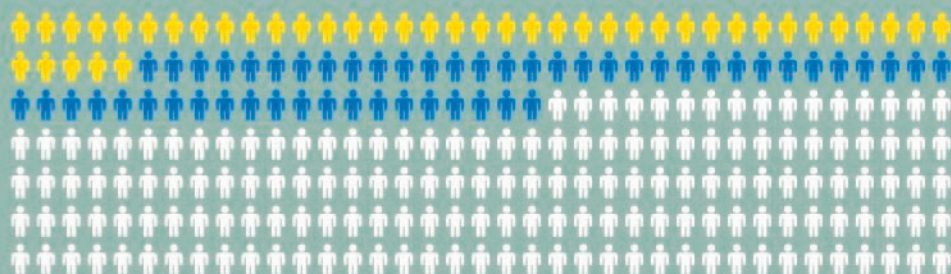
Kengetallen infographic		4
Voorwoord		6
BESTUURSVERSLAG		
Hoofdstuk 1	Wij zijn Humanitas	7
	Ontwikkelingen in onze omgeving	9
	Ontwikkelingen in onze vereniging	10
Hoofdstuk 2	Ons werk in zes thema's	11
	Thema Eenzaamheid	13
	Thema Verlies	16
	Thema Opvoeden	18
	Thema Opgroeien	20
	Thema Detentie	23
	Thema Thuisadministratie	25
Hoofdstuk 3	Onze mensen	28
	Vrijwilligers bedankt	29
	Organogram	32
	De vereniging	33
Hoofdstuk 4	Humanitas mede mogelijk gemaakt door	34
	Partners en sponsors, bedankt	35
Hoofdstuk 5	Verenigingsorganisatie	37
	Verslag van het hoofdbestuur	38
	Verslag van de ledenraad	41
Hoofdstuk 6	Doelstellingen 2020	42
	Humanitas 75 jaar	43
Hoofdstuk 7	Middelen en risicobeheersing	45
JAARREKENING 2019		
Hoofdstuk 1	Jaarrekening	3
Hoofdstuk 2	Toelichting op de jaarrekening	8
Hoofdstuk 3	Enkelvoudige jaarrekening	36
Hoofdstuk 4	Overige gegevens (controleverklaring)	41

HUMANITAS IN CIJFERS

opgericht op 31 mei 1945

humanitas

● unieke vrijwilligers ● vrijwillige inzetten ● deelnemers

In 2019 hebben 18.884 mensen zich ingezet als vrijwilliger voor Humanitas (unieke vrijwilligers). Veel van onze vrijwilligers zijn actief binnen meerdere activiteiten; samen hebben zij 23.906 vrijwillige inzetten gerealiseerd. In 2019 hebben onze vrijwilligers 73.567 mensen kunnen ondersteunen (deelnemers).

421
beroeps-
krachten
(304 FTE)

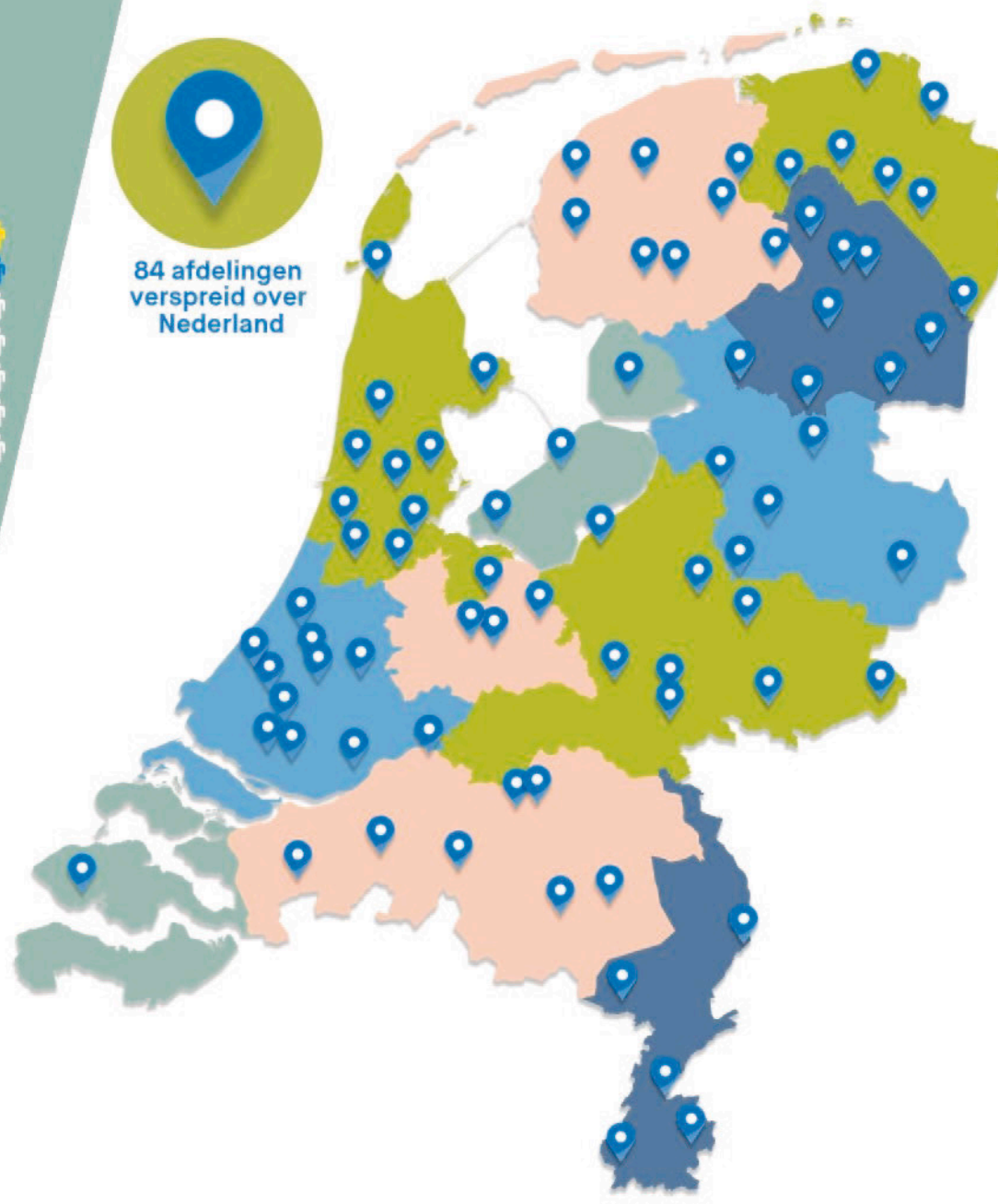

2701
donateurs
en sponsors

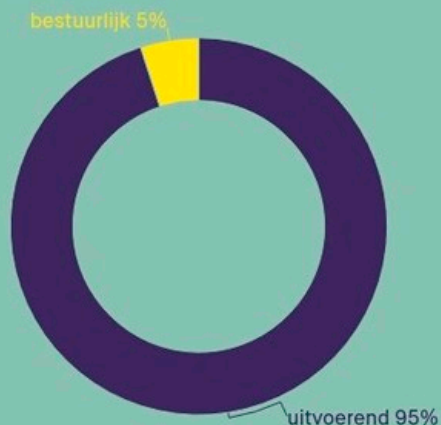
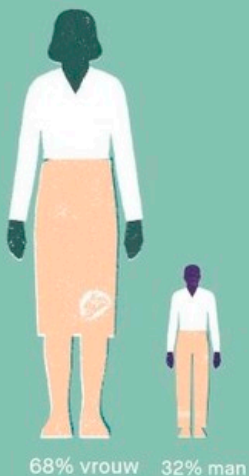
€ 28 miljoen
(totaal baten)
89% besteed
aan doelstelling

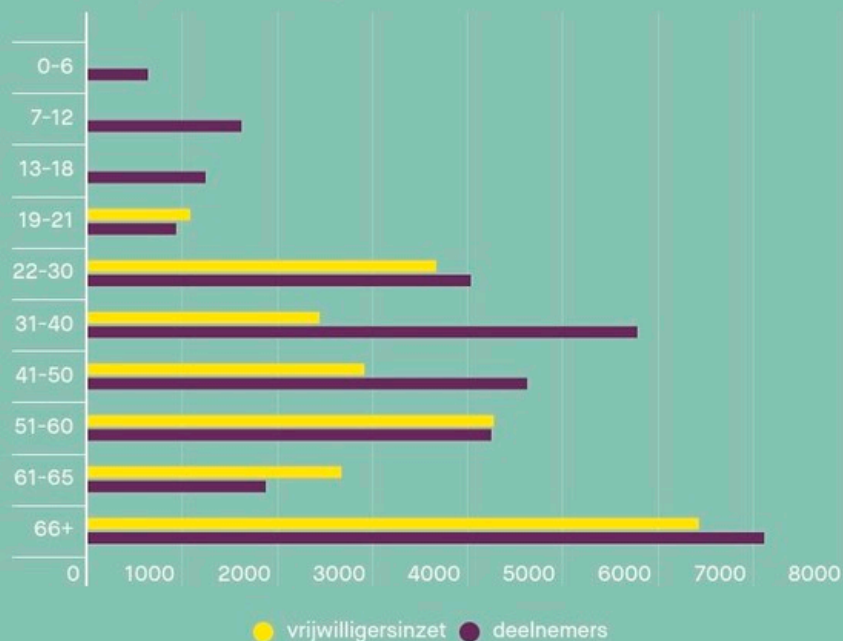
84 afdelingen
verspreid over
Nederland

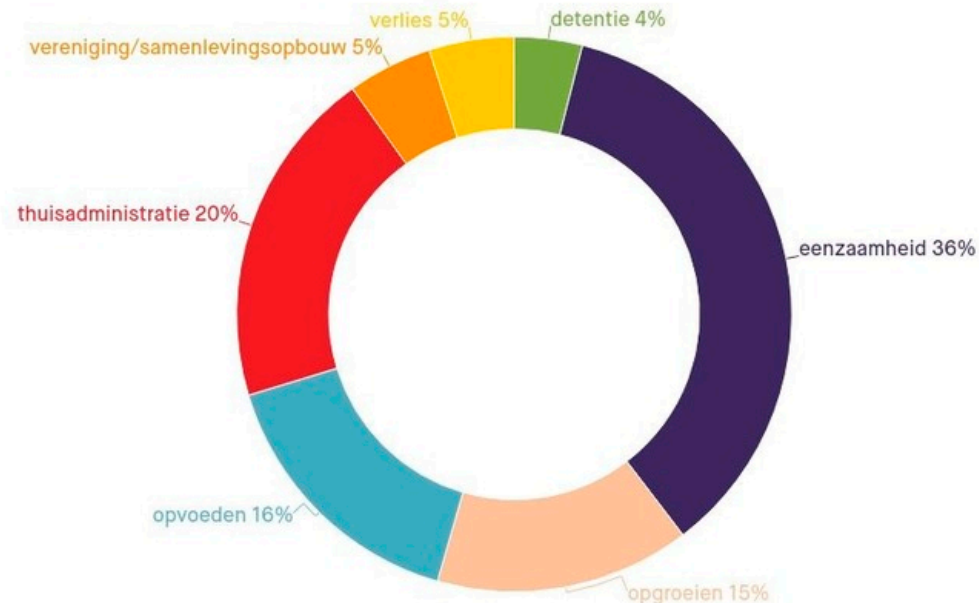
ONZE VRIJWILLIGERS

Leeftijdsofbouw vrijwilligersinzet en deelnemers

Verdeling vrijwilligers over thema's

Impact van ons werk

Na het afronden van het contact met de Humanitas vrijwilliger geeft...

VOORWOORD

Dit jaar, 2020, vieren we dat Humanitas 75 jaar bestaat. Op het moment waarop ik dit voorwoord schrijf, zijn de voorbereidingen in volle gang maar zijn de plannen doorkruist door de uitbraak van het corona virus COVID-19. Al 75 jaar lang voelt Humanitas feilloos aan wat de samenleving nodig heeft. Dat zal in dit crisisjaar niet anders zijn. En ook in het jaar dat achter ons ligt, hebben onze vrijwilligers in veel mensenlevens het verschil gemaakt. In 2019 hebben zo'n 19.000 mensen zich ingezet als vrijwilliger voor Humanitas (unieke vrijwilligers). Veel van onze vrijwilligers zijn actief binnen meerdere activiteiten. Met het hart op de goede plaats en een tomeloze inzet hebben zij ca. 74.000 deelnemers het zelfvertrouwen en respect, evenals de kracht en energie gegeven die ze nodig hebben om hun leven weer op de rit te krijgen. Met dit gereedschap voor verandering kunnen zij verder bouwen aan hun toekomst.

2019 stond voor de vereniging in het teken van herbezinning en bepalen waar we staan. De ontwikkelingen in het sociaal domein, zoals de participatiemaatschappij die verder vorm moet krijgen, vragen hier ook om. Humanitas is een belangrijk vangnet voor mensen die door de decentralisaties buiten de boot dreigen te vallen. Dat zijn we en willen we blijven, en het moet wel haalbaar zijn voor een vrijwilligersvereniging die mensenwerk levert. Daarom hebben we uitdrukkelijk aan onze vrijwilligers gevraagd wat hun ideeën zijn. Voortbouwend op die beelden en ideeën voor nu en later hebben we in oktober een ontwikkelingsplan vastgesteld dat ons op het juiste spoor zet naar nieuw beleid.

Terwijl op bestuurlijk niveau de nieuwe koers van Humanitas de gemoederen bezighield, ging het werk van Humanitas op de werkvloer gewoon door. Dat is iets om met bewondering en trots op terug te kijken. Ik herinner me een week waarin ik tussen de vergaderingen door op bezoek was bij Humanitas Noord-Kennemerland en daar sprak met coördinatoren van Vrijwillige Palliatieve Terminale Thuiszorg. Vrijwilligers van dit project maken het mogelijk dat iemand voor wie het einde nadert, thuis in zijn vertrouwde omgeving kan sterven. Het belangrijkste dat je moet kunnen is luisteren, er zijn. Dat lijkt iets kleins, iets onbeduidends, maar het is onvoorstelbaar belangrijk voor de ander.

En zo is het met alle hulp die onze vrijwilligers bieden. Dat we op kleine schaal zo veel voor een ander kunnen betekenen, daar mogen we trots op zijn. En daar gaan we mee door, ook in 2020. Met dank aan onze vrijwilligers, onze sponsors en niet te vergeten alle gemeenten die ons vertrouwen geven en financieel in staat stellen onze belangrijke rol in de samenleving te blijven spelen.

Ik wens u plezierige leesmomenten met dit jaarverslag.

René Peeters
Voorzitter hoofdbestuur Vereniging Humanitas

1 – WIJ ZIJN HUMANITAS

WIJ ZIJN HUMANITAS

HUMANITAS STAAT VOOR ...

Humanitas komt al 75 jaar op voor een samenleving waarin mensen actief vormgeven aan hun eigen leven, en verantwoordelijkheid nemen voor het samenleven met elkaar. Wij vertalen de humanistische waarden gelijkwaardigheid, verantwoordelijkheid, zelfbeschikking en vraaggerichtheid in maatschappelijke diensten, verleend door vrijwilligers, met de bedoeling onszelf en elkaar sterker te maken en daarmee te werken aan samenlevingsopbouw.

ONZE VISIE

Iedereen heeft het recht om aan zijn of haar leven op een eigen manier invulling te geven en zichzelf te ontplooiën. Maar soms lukt het even niet om dit zelf te doen. Humanitas is er dan om tijdelijk een steuntje in de rug te geven zodat iemand zoveel mogelijk op eigen kracht weer verder kan. Om in de toekomst steeds beter voor zichzelf te kunnen zorgen en er ook voor anderen te kunnen zijn. Wij vinden namelijk dat ieder mens ook een verantwoordelijkheid heeft voor het welzijn in anderen's leven.

ONZE AANPAK

De organisatievorm die het beste bij onze ideeën aansluit, is de vereniging. Geleid en bemenst door goed opgeleide vrijwilligers, met goede ondersteuning door beroepskrachten. Lokaal georganiseerd bovendien en dicht bij de mensen, zodat we onze dienstverlening kunnen afstemmen op de actuele vraag.

In 2019 verleenden we diensten binnen zes thema's: Eenzaamheid, Verlies, Opvoeden, Opgroeien, Thuisadministratie en Detentie.

ECONOMISCHE WAARDE VAN ONS WERK

De betekenis van vrijwilligerswerk voor de deelnemer en de vrijwilliger is zeer groot, maar lastig te kwantificeren. De economische waarde is wel te becijferen: bij een uurtarief van € 20,00 vertegenwoordigde ons werk in 2019 een waarde van € 80,6 miljoen (2018: € 81,9 miljoen, 2017: € 79,8 miljoen).*

*verwijzend naar onderzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam, zie ook <https://www.movisie.nl/artikel/waarde-vrijwillige-inzet>

ONTWIKKELINGEN IN ONZE OMGEVING

IS DE PARTICIPATIESAMENLEVING WEL HAALBAAR?

Met het decentraliseren van de zorg beoogde de landelijke overheid de zorg dichterbij de mensen te organiseren, hun zelfredzaamheid te bevorderen en de onderlinge hulpverlening te stimuleren. Maar dat is voor lang niet iedereen een haalbare kaart. Wat als je geen sociaal vangnet hebt? Of niet beschikt over de vaardigheden die je nodig hebt om jezelf te kunnen redden? Gemeenten zien het gebeuren en kunnen weinig, behalve hopen dat de informele zorg bijspringt. Humanitas staat voor een dilemma: gaan we naast laagdrempelige ondersteuning nu ook 'zwaardere' zorg verlenen, omdat deze mensen anders tussen wal en schip raken, of kunnen en willen we dat niet van onze vrijwilligers vragen?

TOENEMENDE VRAAG VAN NIEUWKOMERS

Onze afdelingen krijgen steeds vaker vragen van statushouders. De regelgeving en het financiële systeem in Nederland zijn ingewikkeld, zeker als je hier nieuw bent en de Nederlandse taal nog niet machtig bent. Integreren in een nieuw land en zelfredzaam worden begint met het beheersen van de Nederlandse taal. De vraag naar taalcoaching door een vrijwilliger groeit dan ook. Ook ouders die willen dat hun kinderen taalvaardig worden, kloppen bij Humanitas aan, vooral voor voorleeshulp.

RESULTAATVERPLICHTINGEN GEVRAAGD

Humanitas is een vrijwilligersorganisatie, geen formele zorg partij, en heeft dan ook geen commercieel belang bij het winnen van een aanbesteding. Gemeenten willen de zorg voor kwetsbare burgers zo goed mogelijk regelen en besteden deze uit aan (zorg)aanbieders. Om voor de gunning van een opdracht in aanmerking te komen moeten geïnteresseerde zorgaanbieders aan

resultaatverplichtingen voldoen. Moet je dit willen als maatschappelijke organisatie, die de dienstverlening baseert op vrijwilligheid en wederkerigheid? We volgen de ontwikkelingen op de voet en zijn met gemeenten in gesprek over een goede en duurzame samenwerking.

COFINANCIERINGSEIS BEDREIGT VRIJWILLIGERSWERK

Resultaatsverplichtingen gaan vaak samen met een cofinancieringseis. Een voorwaarde van gemeenten waaraan vrijwilligersorganisaties niet of nauwelijks kunnen voldoen. Voor Humanitas is de eis van cofinanciering in toenemende mate een probleem. Vrijwilligers moeten nóg meer tijd en energie steken in fondsenwerving. Dit gaat ten koste van hun waardevolle vrijwilligerswerk en maakt het moeilijker om vrijwilligers te werven, te binden en te behouden. Vrijwilligers willen immers vooral andere mensen helpen en niet zelf geld moeten zoeken. In het ergste geval komen mensen die hulp nodig hebben in de kou te staan, terwijl gemeenten niet krijgen waar ze juist meer van wil hebben: inzet van vrijwilligers én hulp aan mensen.

COALITIES MET BEDRIJFSLEVEN

Steeds meer bedrijven willen maatschappelijk betrokken ondernemen. Dat merken we aan het aantal mailtjes en telefoontjes van bedrijven die met ons willen samenwerken. Ze benaderen Humanitas vanwege ons uitgebreide, door het hele land vertakte netwerk en omdat onze vrijwilligers een kei zijn in het helpen van mensen in een kwetsbare situatie. Niet alleen multinationals, ook kleinere bedrijven in de regio weten Humanitas te vinden als ze hun maatschappelijke betrokkenheid in praktijk willen brengen.

ONTWIKKELINGEN IN DE VERENIGING

MEER VRIJWILLIGERS NODIG

Gemeenten en andere samenwerkingspartners weten Humanitas goed te weten maar het is moeilijk om voldoende vrijwilligers te vinden om de afgesproken vrijwillige inzet te leveren. Uit een voorzichtige inschatting op basis van een inventarisatie komen de afdelingen van Humanitas samen tweeduizend vrijwilligers (uitvoerend, coördinerend en bestuurlijk) tekort om aan afspraken en wensen te voldoen. Daarnaast is er behoefte aan een langetermijnstrategie om ook in de toekomst voldoende vrijwilligers te kunnen werven en behouden. Met drie nieuwe wervende video's, een radiospot en ondersteuning aan afdelingen die de publiciteit opzochten, gaven we onze vrijwilligerswerving in 2019 een boost.

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTTIJD

Humanitas streeft naar een meer divers vrijwilligersbestand. Vooral jongeren zijn ondervertegenwoordigd. Dankzij een subsidie van het ministerie van VWS konden we in 2018 een pilot maatschappelijke diensttijd starten. Vier afdelingen doen mee als proeftuin: Amsterdam en Diemen, Utrecht, Groningen en Kop van Noord-Holland. Zij hebben in 2019 geëxperimenteerd met een verbeterde werving via sociale media en nieuwe jongerenwebsite (jongeren.humanitas.nl), jongerenpanels waarin actieve vrijwilligers meedenken met activiteiten en het creëren van meer projectmatige opties voor vrijwilligerswerk, zoals maatjesprojecten van een half jaar.

EFFECTMETINGEN

Steeds meer afdelingen gebruiken een enquête-tool om de effecten van hun dienstverlening in kaart te brengen. Deelnemers vullen deze in na afronding van het traject. Met de uitkomsten kunnen afdelingen gemeenten en andere partners overtuigen van de effectiviteit van hun dienstverlening. De effectmeting is ook in te zetten als dialooginstrument om de activiteit te verbeteren en te continueren. De vragenlijst meet meer dan alleen tevredenheid; ook de verandering op diverse leefgebieden wordt duidelijk. In 2019 is de vragenlijst vereenvoudigd om voor het keurmerk Gewone Taal van Stichting Makkelijk Lezen in aanmerking te komen. De vereenvoudigde Humanitas vragenlijst is er ook in het Engels, Arabisch en Tigrinya, een taal die wordt gesproken in Eritrea en een deel van Ethiopië.

2 – ONS WERK IN ZES THEMA'S

ONS WERK IN ZES THEMA'S

De manier waarop Humanitas is georganiseerd maakt dat vrijwilligers, veel al met een betrokken en scherpe blik voor lokale noden en wensen, inspelen op dat wat in hun dorp of stad speelt. Eigen initiatief, lokaal, vraaggericht, van klein tot groot, zijn kernbegrippen in het aanbod van Humanitas. Het werk van Humanitas is te veel omvattend om in een jaarverslag uitputtend te behandelen. Per thema brengen we een selectie van activiteiten voor het voetlicht die verspreid over het land worden uitgevoerd.

**Suzanne - vrijwilliger
Vriendschappelijk
Huisbezoek**

"Ik werd gekoppeld aan Marian. Ze is niet heel mobiel omdat ze in een rolstoel zit. Ze ziet wel veel mensen, maar die hebben bijna allemaal te maken met haar zorg. Ik heb daar niks mee te maken. Ik denk dat ik net zoveel uit ons contact haal als Marian. Aanvankelijk had ik het idee dat ik iemand een cadeau gaf in de vorm van mijn tijd. Maar doordat we zo'n klik hebben, is het contact gewoon ontzettend prettig voor ons allebei."

THEMA EENZAAMHEID

EENZAAMHEID DOORBREKEN

'Dé eenzaamheid oplossen, dat kan niemand alleen. Maar iemands eenzaamheid oplossen, kunnen we allemaal', aldus minister De Jonge van het ministerie van VWS bij de start van de themaweek Eenzaamheid. Bij Humanitas denken we er net zo over. Ondanks dat we tegenwoordig continu met elkaar in verbinding kunnen staan, voelen veel Nederlanders zich eenzaam. Een grove schatting is dat meer dan veertig procent van de Nederlanders zich eenzaam voelt. Er zijn verschillende vormen van eenzaamheid en eenzaamheid verschilt per persoon. Dat maakt eenzaamheid tegengaan echt maatwerk. Vrijwilligers van Humanitas bieden dit. Ze helpen mensen in sociaal isolement bij het leggen en onderhouden van contacten, zodat ze niet (meer) op zichzelf zijn aangewezen. Met vriendschappelijk huisbezoek, maatjescontact, (taal)coaching, maatschappelijke begeleiding en andere laagdrempelige hulp. Altijd vanuit gelijkwaardigheid, altijd van mens tot mens.

SAMEN OUDER WORDEN

In 2019 zijn we met Vereniging NOV en negen andere vrijwilligersorganisaties gestart met het programma Samen Ouder Worden. De vrijwilligers van de deelnemende organisaties zoeken op veertig plaatsen in het land met elkaar de samenwerking op met ouderen en met andere vrijwilligersinitiatieven, beroepskrachten in zorg en welzijn, gemeenten en bewonersinitiatieven. Thema's zijn bijvoorbeeld dementie, eenzaamheid, ontwikkelen van nieuwe vormen van vrijwillige inzet met ouderen, betere afstemming met de beroepsmatige zorg en welzijn over de inzet van vrijwilligers in de thuissituatie, respijtzorg, evenals praktische vormen van hulp die met vrijwilligers georganiseerd kunnen worden. Humanitas Noord-Kennemerland, Groningen en Eindhoven zijn in 2019 gestart, Humanitas Kop van Noord-Holland en West-Brabant vlak na de jaarwisseling met 2020.

Het ministerie van VWS financiert het programma Samen Ouder Worden, dit als onderdeel van het VWS programma Langer Thuis. Langer Thuis is een voortvloeisel van afspraken uit het regeerakkoord van kabinet Rutte III.

LEVENSVERHAAL OP PAPIER

In 2019 hebben Humanitas-vrijwilligers uit verschillende delen van het land tientallen levensverhalen op papier gezet. De deelnemer vertelt, de vrijwilliger luistert, vraagt door, brengt structuur aan en schrijft. Het eindresultaat: een levensboek. Of levenstijdschrift, zoals de vrijwilligers Humanitas Oostelijke Achterhoek als vorm hebben gekozen. Samen met zorgorganisatie Careaz stelden Humanitas-vrijwilligers een levenstijdschrift samen voor mensen die verhuisden naar een verpleeghuis. Het geeft een kijkje in het leven van toen en nu, zodat zorgmedewerkers hun nieuwe cliënt beter leren kennen. Een levensboek of -tijdschrift vertelt een persoonlijke levensgeschiedenis. Door te vertellen over hun leven kunnen deelnemers het verleden vaak beter een plek geven. Het kan inzicht geven, voor de deelnemers zelf maar ook voor familie, vrienden en kennissen. Het project Levensboek van Humanitas Almere is het grootste in zijn soort. Met 25 betrokken schrijvers die samen inmiddels 75 levensboeken hebben gemaakt. Omroep Flevoland is, net als wij, fan van het project en maakte er een serie minidocumentaires over.

TANDEM NIEUWKOMERS WINT HELEMAAL HUMANITAS PRIJS

De activiteit Tandem Nieuwkomers van Humanitas Lansingerland won in maart de Helemaal Humanitas Prijs 2019. Deze prijs wordt uitgereikt aan een Humanitas-project waarin de waarden van de vereniging helemaal tot hun recht komen en dat aansluit op een actuele maatschappelijke vraag. Bij Tandem Nieuwkomers helpen vrijwilligers nieuwkomers bij het integreren in Nederland. Ze zorgen er onder meer voor dat hulp van verschillende instanties efficiënt verloopt. Zonder vrijwilligers gebeurt dit lang niet altijd omdat de coördinatie vaak ontbreekt. Humanitas speelt in op dit gat in het zorgaanbod. Naast de vrijwilliger die met de nieuwkomers meeloopt, neemt een coördinator de regierol op zich. Het prijzengeld, €8.500, heeft winnaar Tandem Nieuwkomers gebruikt om een groep nieuwkomers op te leiden als ervaringsdeskundigen. Zodat zij zelf ook andere nieuwkomers kunnen helpen.

EN VERDER IN 2019...

- De eerste week van juni was de Week van de jonge mantelzorger, dit jaar voor het eerst. Humanitas Jonge Mantelzorgers van Humanitas Groningen organiseerde activiteiten voor beleidsmakers, hulpverleners en vrijwilligers en natuurlijk een feestelijke afsluiting voor de kinderen en jongeren zelf.
- In Kampen opende Humanitas het Vriendencafé. Hier kunnen mensen elke eerste vrijdagavond van de maand in een ontspannen, huiselijke sfeer nieuwe mensen leren kennen. Gastvrouwen en -heren in de leeftijd van 17 tot 70 jaar zorgen ervoor dat bezoekers zich welkom en gezien voelen.

Ilja – deelnemer Steun bij Rouw

“Een jaar lang spraken we regelmatig af. Vooral tijdens belangrijke periodes, zoals de eerste verjaardag van mijn vader na zijn overlijden, was het heel fijn om mijn gevoelens met vrijwilliger Sophie te kunnen delen. Ze kon heel goed luisteren, gaf eigenlijk nooit advies. Dat vond ik zo prettig. Het gaf me heel veel ruimte, gek genoeg eigenlijk meer dan bij vriendinnen. Die wilden er wel voor me zijn, maar wisten niet goed hoe.”

THEMA VERLIES

EEN VERLIES VERWERKEN IS VOOR IEDEREEN ANDERS

Vroeg of laat krijgt iedereen te maken met verlies. Van een familielid, vriend of andere dierbare. Of van je relatie, vrijheid, werk, mobiliteit of zelfstandigheid. Na zo'n verlies moet je leren omgaan met een nieuwe situatie en vaak een blijvend gemis. Vrijwilligers van Humanitas helpen mensen deze nieuwe situatie te leren accepteren en hun leven opnieuw in te richten. Met steun bij rouw, individueel of in een lotgenotengroep maar ook met palliatieve terminale zorg.

ROUWCAFÉS

Voor mensen die over het verlies van een dierbare willen praten, is een rouwcafé soms nog iets toegankelijker en laagdrempeliger dan een lotgenotengroep. Humanitas heeft er meerdere. Je kunt gewoon binnenlopen en je weet dat je onder gelijkgestemden bent. In Deventer is het rouwcafé van Humanitas inmiddels een vertrouwde en toegankelijke plek waar deelnemers graag komen en vriendschappen ontstaan. Het vervult een behoefte aan menselijk contact rondom een onderwerp dat niet iedereen makkelijk met familie en vrienden kan delen.

MAATJES VOOR HET LEVEN

In Groningen is Humanitas in 2019 gestart met een project Maatjes voor het Leven, voor mensen die een suïcidepoging hebben gedaan of met de gedachte spelen, en toch voor het leven kiezen. Humanitas Groningen werkt hierbij samen met de Raad van Kerken Groningen en 113 Zelfmoordpreventie. Maatjes voor het Leven geeft tijd en aandacht, steun van mens tot mens op basis van gelijkwaardigheid. Er is altijd een professioneel vangnet op de achtergrond aanwezig.

ONTMOETINGSDAG VOOR NABESTAANDEN NA ZELFDODING

In Utrecht vond voor de tweede keer een ontmoetingsdag voor nabestaanden na zelfdoding plaats. Vijftig nabestaanden uit het hele land kwamen bij elkaar om ervaringen te delen over achterblijven en verdergaan na de zelfdoding van een dierbare. De behoefte hieraan is groot. Daarom heeft Humanitas Utrecht in 2019 ook de Raaklijn opgezet. De Raaklijn biedt een plek voor achterblijvers om elkaar in een intieme en ongedwongen sfeer te ontmoeten en te delen wat hen raakt.

EN VERDER IN 2019...

- Humanitas Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Noord-Holland Noord was genomineerd door de Prijs van de Vrijwilligers van VPTZ Nederland, de koepelorganisatie voor de vrijwillige palliatieve terminale zorg. Het team viel net niet in de prijzen maar kreeg terecht aandacht voor de bijzondere dienstverlening die ze leveren.

**Philippina - deelnemer
Home-Start**

"Ik was net bevallen van mijn jongste en het ging allemaal heel moeilijk omdat ik net ook in een relatiebreuk zat. Ik had eigenlijk mijn handen vol. Vrijwilliger Claudia kwam langs, luisterde naar mijn verhalen en gaf tips voor de opvoeding van de kinderen. Nu is het veel rustgevender in huis. Voor de jongens ook. Claudia is lief naar de kinderen toe en ook naar mij. Ze biedt me een luisterend oor en dat had ik, vooral in die eerste periode, heel erg nodig."

THEMA OPVOEDEN

ouders kunnen alledaagse opvoedvragen weer aan

In elk gezin loopt het soms wat minder goed. Als spanningen oplopen, raakt het uit balans. Onze vrijwilligers bieden steun bij de opvoeding, dit met aandacht voor alle gezinsleden. De gezins- en opvoedingsondersteuning van Humanitas, zoals gegeven binnen Home-Start en andere projecten, vormen een belangrijke schakel in de participatiesamenleving. Ouders krijgen hun gezin weer op de rit en kunnen de alledaagse opvoedvragen weer aan.

Home-Start verbreedt het programma

Home-Start is oorspronkelijk opgezet voor gezinnen met kinderen van nul tot zeven jaar (om precies te zijn zelfs vanaf 28 weken zwangerschap). Op verzoek is sinds 1 januari 2019 de gezins- en opvoedondersteuning ook beschikbaar voor gezinnen met oudere kinderen. Humanitas kreeg deze vraag steeds vaker van gemeenten, verwijzers en uitvoerende organisaties. Voortaan bestaat Home-Start uit een kernprogramma voor gezinnen met kinderen tot en met zes jaar. Gemeenten en organisaties kunnen ervoor kiezen om daarnaast ook ondersteuning af te nemen voor gezinnen met kinderen tot en met 14 of tot en met 17 jaar.

Gezonde Maatjes

De activiteit Gezonde Maatjes van Humanitas Amsterdam en Diemen kwam in 2019 goed op stoom. Bijna vijftig kinderen met overgewicht of obesitas en hun gezin kregen laagdrempelige individuele ondersteuning bij het aanleren van vaardigheden die bijdragen aan een gezonde(re) leefstijl. Daarbij staan hun wensen en behoeften centraal. De vrijwilligers, waaronder veel studenten, krijgen begeleiding van een beroepskracht. Samen bewegen, leuke actieve dingen doen, stimuleren van gezonde(re) eetgewoontes en vergroten van zelfvertrouwen vormen de basis van Gezonde Maatjes.

De meeste gezinnen worden bij Humanitas aangemeld door de GGD, fysiotherapeuten en het Ouder- en Kindteam.

En verder in 2019...

- Op 29 maart bracht Koning Willem Alexander een bezoek aan Samen Sterk, het samenwerkingsproject van Humanitas Zoetermeer en Jong Perspectief. Zij doen mee aan het programma Vrijwillige Zorg in Gezinnen, waarmee het Oranje Fonds initiatieven voor een kwetsbare groep kinderen en jongeren versterkt. Door samen te werken kunnen Humanitas Zoetermeer en Jong Perspectief de vrijwilligers intensiever begeleiden, gezinnen als geheel ondersteunen en de hulp beter afstemmen met de professionele zorg.
- Home-Start ontwikkelde samen met onder meer Pharos, het Nederlands Jeugdinstituut, JSO en VluchtelingenWerk Nederland Start een digitale leermodule voor vrijwilligers die werken met vluchtelingenkinderen.
- De nationale onafhankelijke Erkenningscommissie Interventies heeft Home-Start erkend als effectief programma voor opvoedondersteuning aan ouders met kinderen tot en met zes jaar.
- Ook in Drenthe kunnen ouders in scheiding nu een beroep doen op Begeleide OmgangsRegeling (BOR). In 2019 heeft Humanitas hiervoor gemeenten en verwijzers weten te interesseren en vrijwilligers geworven.

**Amanda - deelnemer
Mentormaatjes**

“Doordat ik een tijdje een rolstoel moest gebruiken, raakte ik steeds meer op mezelf. Ik zat in een bubbel. Met vrijwilliger Marry kon ik diepgaande gesprekken voeren, maar ook heel erg lachen. Ik merkte dat ik vrolijker werd, haar bezoeken braken de week. Marry bezorgde afleiding, maar steunde me ook om zelf keuzes te maken. Dankzij haar werd ik weer wat socialer. Na een tijdje vroeg ze of ik mee ging naar buiten. Ze heeft een Jeep waar ik helemaal gek op ben. Ik was zo blij dat het lukte om mij erin te hijsen.”

THEMA OPGROEIEN

MET EEN STEUNTJE IN DE RUG KOM JIJ ER OOK

Opgroeien gaat met vallen en opstaan, zeker onder ongunstige omstandigheden. Kinderen die opgroeien in een gezin waar armoede of andere tegenslag is, lopen snel een achterstand op. De hulp van Humanitas groeit met het kind mee. Met verspreid over het hele land activiteiten als voorlezen, maatjescontact en mentoring. Problemen met school, ouders of relaties lijken soms niet op te lossen maar de vrijwilligers van Humanitas helpen jongeren hun issues aan te pakken. Zelfstandig, maar met een steuntje in de rug, zodat ze het zelfvertrouwen krijgen dat ze nodig hebben om hun plek in de maatschappij te vinden.

VOORLEESVRIJWILLIGERS GEVEN PLEZIER IN TAAL

Ook in 2019 nam het aantal voorleesvrijwilligers van Humanitas toe. Onder meer in district Noord, waar 15 van de 25 afdelingen een voorleesactiviteit aanbieden. Als ouders de Nederlandse taal niet machtig zijn, biedt een voorleesvrijwilliger van Humanitas uitkomst door thuis te komen voorlezen. Kinderen vinden het leuk en gezellig en leren op een speelse manier beter Nederlands. Zo kunnen ze zich beter redden, ook later. Soms geeft een leerkracht van school aan waar het kind extra begeleiding in nodig heeft. Maar plezier en spelen met taal staan voorop.

GEEF EEN BOEK CADEAU

Een kwart van alle kinderen van vier jaar gaat met een taalachterstand naar de lagere school. Lezen is belangrijk voor de taalontwikkeling. Het stimuleren van leesplezier helpt daar goed bij. Humanitas zet zich al jaren in om de leesvaardigheid van kinderen en volwassenen te stimuleren, bijvoorbeeld met voorlees- en taalactiviteiten. Omdat we op dit gebied graag iets extra's doen, sloegen we de handen ineen met Lemniscaat. Humanitas-afdelingen hebben bijna

vierduizend exemplaren van het prentenboek Kikker is kikker van Max Velthuis en het leesboek Kruistocht in spijkerbroek van Thea Beckman uitgedeeld aan deelnemers en gezinnen die dit goed kunnen gebruiken.

#VERDERVERTELLEN

Opgroeien in een gezin waar weinig wordt gesproken en (voor)gelezen, vergroot de kans op laaggeletterdheid aanzienlijk. Om deze vicieuze cirkel te helpen doorbreken ontwikkelde HEMA Foundation het prentenboek Kijk en lees mee met Nijntje met bijbehorende gratis app. Humanitas kreeg tweeduizend boeken om uit te delen. De boeken vielen in goede aarde. De opzet van het boek en de interactieve app nodigen ouders uit om veel met hun kind te praten, al vanaf de geboorte. Dit vergroot de taalvaardigheid van het kind.

VAKANTIEWEEK OM NOOIT TE VERGETEN

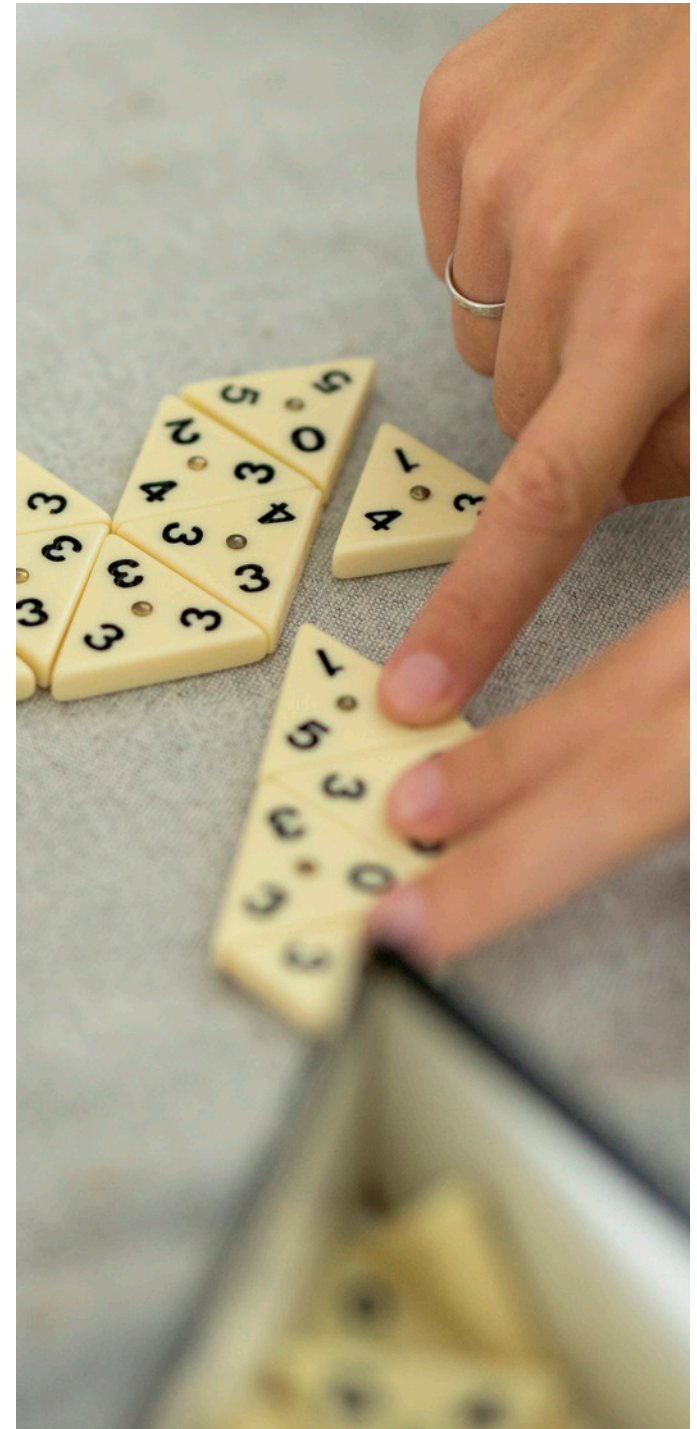
In de zomer van 2019 hebben onvermoeibare vrijwilligers honderden kinderen een onvergetelijke vakantieweek bezorgd. Een onbezorgde week van huis doet kinderen voor wie vakantie niet vanzelfsprekend is, goed, al decennialang. Alleen al in district Noord gingen 450 kinderen met Humanitas op kamp, onder meer naar Appelscha, Orvelte en Bakkeveen. Aan de vakantie- weken in Zeeland, die het thema 'Sci-Fi' hadden, deden 81 kinderen mee. De kindervakantieweken behoren tot de langstlopende activiteiten van Humanitas. We zijn er direct na de bevrijding in 1945 mee gestart, toen nog om aan te sterken. Anno 2019 gingen er in heel Nederland 701 kinderen mee.

HUMANITAS TUSSENSTOP BIEDT JONGEREN TIJDELIJK EEN VEILIG THUIS

Geen enkele jongere kiest ervoor om op straat te leven. Maar als thuis ruzies hoog oplopen heeft een jongere soms geen andere keus. Vaak zoekt de jongere hulp bij familie en vrienden, maar kan bij hen meestal maar een paar dagen blijven. En dan? Op straat leven? Of naar een opvang voor volwassen daklozen? Dit zijn plekken waar ze vaak met andere problemen in aanraking komen. Om dit te voorkomen vangt Tussenstop van Humanitas Amsterdam-Diemen deze jongeren tijdelijk op in een gastgezin. De jongere krijgt een kamer met een bed, ontbijt, warm eten en een luisterend oor. Dit geeft de kans om tot rust te komen en biedt ruimte om andere onopgeloste zaken op te pakken, zoals ruzie met ouders. Een gastgezin biedt een jongere een veilige plek voor een periode van maximaal 21 dagen. Het gezin krijgt een training, onkostenvergoeding en begeleiding van Humanitas.

EN VERDER IN 2019...

- Tijdens de Speeddate Opvoeden en Opgroeien op 16 mei konden Humanitas-afdelingen kennismaken met acht activiteiten voor jonge gezinnen, kinderen en jongeren. Coördinatoren en bestuursleden tastten in een rap tempo af welke activiteit het beste aansloot bij de hulpvragen die zij krijgen in hun gemeente.
- In oktober bundelde Humanitas Kop van Noord-Holland de krachten met Link Jongerenwerk en RCO de Hoofdzaak om jongeren op zo'n goed mogelijke manier te ondersteunen. Het project heet Match-Up en is bedoeld voor jongeren van 12 tot en met 25 jaar die in bepaalde situaties hulp kunnen gebruiken van een leeftijdsgenoot die vaker met het bijltje heeft gehakt. Dat kan een lastige situatie thuis of op school zijn maar ook situaties rond thema's als eenzaamheid of gepest worden.

Olleven - deelnemer Een Nieuwe Start

"Met vrijwilliger Ena kan ik goed praten. Het is fijn om mijn verhaal te kunnen delen met iemand die me gewoon begrijpt. Soms vind ik het lastig dat alles zo lang duurt. Ik ben zo gemotiveerd om mijn leven weer op de rails te krijgen, het liefst pak ik alles in één keer aan. Maar Ena zegt altijd: 'Stap voor stap'. Binnenkort begin ik met mijn opleiding. Ik wil graag ervaringsdeskundige worden en aan de slag met jongeren. Voor het eerst in mijn leven weet ik precies wat ik wil. En dat voelt goed."

THEMA DETENTIE

ER IS LEVEN NA DETENTIE

Veel gedetineerden zijn na hun verblijf in de gevangenis niet in staat het leven weer op te pakken en vervallen opnieuw in crimineel gedrag. Vrijwilligers van Humanitas helpen hen hun leven weer op orde te krijgen, tijdens en na hun detentie. Gedetineerde ouders krijgen tijdens en na hun gevangenschap hulp bij de zorg voor hun gezin. Want hoe onderhoud je tijdens je detentie de band met je kinderen?

HULP BIJ RE-INTEGREREN

Alle penitentiaire inrichtingen (PI's) in Nederland hebben een re-integratiecentrum. In deze ruimte kunnen gedetineerden zelf hun terugkeer naar de samenleving voorbereiden met hulp van een medewerker of vrijwilliger. Humanitas is een van de weinige vrijwilligersorganisaties die toegang hebben tot PI's. Ze helpen gedetineerden met praktische zaken tijdens en na hun gevangenschap. Soms is het alleen al fijn om een maatje te hebben bij wie je je verhaal kwijt kunt.

PAPA OF MAMA IN DE GEVANGENIS

Zo'n 25.000 kinderen in Nederland hebben een ouder in detentie, becijferde kinderombudsvrouw Margrite Kalverboer. De impact hiervan is enorm. Kinderen missen hun ouder en ervaren verdriet, boosheid, schaamte, gemis en eenzaamheid. Veel kinderen krijgen emotionele problemen of gedrags- en leerproblemen, soms blijvend. Gezin in Balans helpt gedetineerde moeders bij het herstellen, verbeteren en in stand houden van het contact met hun kinderen. Ook krijgen ze bezoek van een vrijwilliger, die ook vaak moeder is, en met wie ze over het moederschap kunnen praten. Gedetineerde vaders kunnen ook steeds vaker rekenen op de support van een vrijwilliger. Het project Altijd Vader van Humanitas Leeuwarden is hier een mooi voorbeeld van. Dit jaar startte een vader na zijn vrijlating een opleiding tot ervaringsdeskundige om als vrijwilliger iets voor andere gedetineerde vaders te betekenen.

OP BEZOEK BIJ PAPA

Op 6 april begeleidde Humanitas een groep kinderen tijdens hun bezoek aan hun gedetineerde vader in Penitentiaire Inrichting Vught. Normaal zien de kinderen hun vader in de bezoekersruimte, nu kregen ze een rondleiding over de afdeling. De kinderen mochten zelfs de cel van hun vader bezoeken en op de afdeling en in de tuin kon iedereen gaan en staan waar hij wilde. Er was een ontspannen sfeer, de vaders hadden voor koffie met gebak, frisdrank, chips en broodjes knakworst gezorgd. Of er een vervolg op deze bijzondere bezoekdag komt, is nog niet duidelijk. We hopen van wel, want het zou wel eens een hele positieve invloed kunnen hebben op kinderen als zij duidelijkheid hebben over de plek waar hun vader verblijft.

EN VERDER IN 2019...

We werkten aan een nieuwe training voor vrijwilligers in het ondersteunen van gedetineerde vaders. Het bijbehorende prentenboekje voor peuters en kleuters, Een papa in de gevangenis, is al af. Het geeft kinderen op een speelse manier een reëel beeld van de verblijfplaats van hun vader en biedt vrijwilligers, de andere ouder en/of het tijdelijke netwerk van het kind een toegankelijk aanknopingspunt om over papa's situatie en de emoties van het kind te praten.

**Mandy - deelnemer
Thuisadministratie**

“Mijn post verdween ongeopend in een la. Het waren vooral rekeningen waarvan ik toch wist dat ik ze niet kon betalen. Op een gegeven moment weet je niet meer hoe je er aan moet beginnen. Het was heel fijn toen ik daar hulp bij kreeg van vrijwilliger Cis. We vroegen de schuldeisers om een betalingsregeling. De eerste telefoontjes waren heel spannend. Ik was blij dat Cis daar bij was. Nu wacht ik niet altijd meer op haar en bel zelf.”

THEMA THUISADMINISTRATIE

HULP AAN MENSEN MET GELDPROBLEMEN IS MAATWERK

In 2019 daalde het aantal aanmeldingen bij schuldhulpverlening, terwijl nog steeds één op de vijf huishoudens in Nederland financiële zorgen en problemen heeft. Dit betekent dat een groeiend aantal mensen met schulden niet bij de gemeente bekend is of terecht kan en afhankelijk is van andere hulp. Hulp van vrijwilligers bijvoorbeeld.

EERSTE HULP BIJ GELDVragen

In 2019 hielpen we met minder vrijwilligers meer deelnemers met hun financiën. Dat komt onder meer door de groei van het aantal inlooppreekuren, financieel cafés en formulierenbrigades. Deze initiatieven zijn succesvol, omdat vrijwilligers hier op een laagdrempelige manier, zonder afspraak, eerste hulp bij geldvragen en -problemen geven. Is er meer aan de hand, dan is Thuisadministratie dichtbij.

ALLIANTIE VRIJWILLIGE SCHULDHULP

Om de samenwerking tussen lokale vrijwilligersorganisaties op het gebied van schuldhulpverlening te stimuleren, is in 2019 de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp opgericht. Zes organisaties hebben hierin de krachten gebundeld: Humanitas, Inspraakorgaan Turken in Nederland, Landelijke Stimuleringsnetwerk Thuisadministratie, Leger des Heils, Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders en SchuldHulpMaatje. Door lokaal hechter samen te werken kunnen we mensen met schulden sneller in het vizier krijgen en naar de juiste hulp leiden, zodat ze eerder, beter en duurzaam geholpen kunnen worden. Op veel plaatsen gebeurt dit overigens al. In Zoetermeer werkt Humanitas met onder meer SchuldHulpMaatje en Kwadraat maatschappelijk werk samen in een meldpunt dat huishoudens met beginnende geldproblemen op tijd in het vizier krijgt en helpt bij het stabiliseren van hun financiële situatie.

Met dezelfde twee organisaties onderzocht Humanitas Lansingerland in 2019 hoe ze samen ook deelnemers met zwaardere problemen kunnen helpen.

GET A GRIP

Een mooi voorbeeld van hoe innovatieve ideeën van Humanitas-afdelingen landelijk worden uitgerold en opgeschaald, is Get a Grip. Vrijwilligers van dit project helpen inmiddels in twaalf gemeenten jongeren met geld omgaan. Meer gemeenten volgen. Steeds meer jongeren in Nederland raken in de financiële problemen. 750.000 jongeren tussen de 18 en 35 jaar kampen volgens het Nibud met serieuze betalingsachterstanden. De problematiek heeft vaak ernstige gevolgen, soms een leven lang. Get a Grip-vrijwilligers helpen jongeren met hun financiële administratie, zodat ze financieel zelfredzaam worden en uit de schulden komen en/of blijven. Voor het bereiken en begeleiden van jongeren met schuldproblematiek zijn andere methodieken nodig dan binnen de klassieke schuldhulpverlening worden gebruikt. Het apart organiseren in een activiteit voor jongeren geeft hier voor de ruimte.

DIGITALE KLOOF

De overheid communiceert steeds vaker digitaal. Voordeel is dat steeds meer mensen hun zaken snel online kunnen regelen. Nadeel is dat ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders de digitale vaardigheden missen die hiervoor nodig zijn. Niet alleen ouderen, ook laaggeletterden van alle leeftijden.

VERSCHIL MOET ER ZIJN

Hulp aan mensen met geldproblemen is maatwerk. Om dit gegeven draaide het congres 'Verschil moet er zijn' van Humanitas Thuisadministratie op 25 november. Er waren workshops over financiën en het puberbrein, laaggeletterdheid en financiële zelfredzaamheid, over licht verstandelijke beperking en geldzaken en over interculturele communicatie. Nibud-directeur Arjan Vliegenthart stond stil bij het belang van vrijwilligers. 'Het is fijn dat er vrijwilligers zijn die naast mensen aan de keukentafel gaan zitten om die grote tas met ongeopende brieven door te nemen. We hebben behoefte aan vitamine A: aandacht. Daarin spelen vrijwilligers een cruciale rol.'

EN VERDER IN 2019...

- In januari startte Humanitas Heuvelrug met een budgetcursus in het Arabisch. Arabischtalige nieuwkomers leren hoe ze hun administratieve en financiële zaken goed kunnen regelen. Humanitas organiseert de cursus samen met de Regionale Sociale Dienst, Vluchtelingenwerkgroep Utrechtse Heuvelrug en de gemeente.
- Als een van de grootste vrijwilligersorganisatie op het gebied van financiële ondersteuning waren we gesprekspartner voor landelijke beleidsmakers. Het ministerie van SZW hebben we geadviseerd over de rol van vrijwilligers in de schuldhulpverlening. Binnen de Brede Alliantie Veilig Financieel Ouder Worden van het ministerie van VWS is Humanitas Thuisadministratie een van de partners die lokale samenwerking op dit gebied moet realiseren.

An illustration of two stylized human figures against a solid purple background. The figure on the left is light-skinned with dark hair, wearing orange pants, and has their right arm raised. The figure on the right is dark-skinned, wearing a dark long-sleeved shirt and light pants, and has their left arm raised. They are positioned close together, with their arms reaching towards the top corners of the frame.

3 – ONZE MENSEN

VRIJWILLIGERS, BEDANKT!

Een speciaal dankwoord aan alle vrijwilligers die in 2019 hun tijd, energie en aandacht hebben gegeven aan de mensen die een beroep op Humanitas deden. Jullie zorgden week in week uit voor betekenisvol contact, blije gezichten, minder stress en meer perspectief. We vinden het fijn dat jullie je verbonden voelen met Humanitas. Dat zien we ook terug in de manier waarop de activiteiten worden gecoördineerd en afdelingen en districten worden bestuurd. Zonder jullie hulp zijn we nergens. Onze dank is groot.

MEER DIVERSITEIT

Humanitas wil een goede afspiegeling van de samenleving zijn. Niet alleen in het uitvoerende en coördinerende vrijwilligerswerk, maar ook in de afdelingsbesturen. In district Zuidwest timmeren ze hiermee flink aan de weg, onder meer door bij een vacature gericht in het eigen netwerk naar kandidaten te zoeken in plaats van een 'open' sollicitatieprocedure waarbij het afwachten is wie er belangstelling toont. Het huidige districtsbestuur Zuidwest is een mooi voorbeeld. Door de verschillende culturele achtergronden, jong en oud, ervaren en minder ervaren en diversiteit in gender is het een mooie mix van bestuurders geworden die goed op elkaar zijn ingespeeld en van elkaar leren. Het bestuur is relatief jong. Jonge en minder ervaren bestuurders die zich verder willen ontwikkelen, kunnen hiervoor trainingen volgen.

GROTE COMMUNITY

We zijn trots op onze Humanitas Community bestaande uit alle vrijwilligers, beroepskrachten, deelnemers, leden, donateurs, fondsen en subsidieverstrekkers. Stuk voor stuk mensen die Humanitas een warm hart toedragen. Het goed informeren van deze groepen is cruciaal voor een optimale betrokkenheid en daarmee een krachtig Humanitas.

Verschillende doelgroepen vragen om uiteenlopende communicatie. Zo hebben we online nieuwsbrieven en de Humanitas app voor vrijwilligers en beroepskrachten. Met onze website en (landelijke) facebook pagina richten we ons primair op onze (potentiele) deelnemers. In ons magazine Van Mens Tot Mens delen we de prachtige verhalen over het werk van onze vrijwilligers, deelnemers, leden en donateurs. Alle online en offline verhalen vertalen de betekenis, resultaten en knelpunten van ons werk naar de dagelijkse werkelijkheid zoals een ieder die kan ervaren.

Natuurlijk organiseren onze afdelingen hun eigen communicatie met de vrijwilligers en deelnemers die bij hun afdeling actief zijn. Dat past bij een lokaal georganiseerde organisatie als Humanitas waarbij zowel in het aanbod van ondersteuning als in de communicatie goed kan worden ingespeeld op de lokale behoefte.

Van Mens Tot Mens delen we, print en online, met iedereen die, op welke manier dan ook, betrokken is bij het werk van Humanitas. Als gift, omdat de verhalen van de mooie mensen die bij en voor ons actief zijn altijd weer een cadeautje zijn om te lezen. Elk jaar danken we onze leden en donateurs ook met een bedankfolder waarin we terugblikken op het jaar.

HUMANITAS ACADEMIE

Geen vrijwilliger ongeschoold aan het werk, is bij Humanitas geen loze kreet. Onze deelnemers moeten erop kunnen vertrouwen dat ze worden ondersteund door goed getrainde vrijwilligers die over het gereedschap beschikken om op een gelijkwaardige en stimulerende manier met hen om te gaan. Alleen dan worden ze sterker. Maar ook vrijwilligers zelf hebben hier baat bij. Voor de vrijwilligers betekent een goede opleiding meer voldoening van hun inspanningen. Dat maakt dat ze zich graag voor Humanitas inzetten.

NIEUWE TRAININGEN

In 2019 hebben we ons trainingsaanbod geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan hebben we nieuwe basistrainingen en aanvullende modules ontwikkeld en bestaande vernieuwd, tien in totaal, onder meer voor Get a Grip en Begeleide OmgangsRegeling. Ook de algemene introductietraining voor nieuwe vrijwilligers is vernieuwd.

Daarnaast hebben we op verzoek van coördinatoren en vrijwilligers een deel van ons trainingsaanbod flexibeler gemaakt. Na het volgen van de basistraining kunnen vrijwilligers snel aan de slag. In een later stadium, als ze daaraan toe zijn, volgen ze de aanvullende modules. We blijven zoeken naar manieren om het geven en volgen van trainingen nog beter te laten aansluiten. Uit de evaluatie bleek vooral dat vrijwilligers het waarderen dat ze zo veel scholingsmogelijkheden hebben. Daar hoeft je de, goed ontvangen, nieuwe trainingscatalogus, die in 2019 werd opgeleverd, maar voor open te slaan.

EXPERTISE DELEN

We deelden onze deskundigheidsbevordering in 2019 ook met andere vrijwilligersorganisaties. Door ons aanbod aan openbare onlinetrainingen uit te breiden en samen nieuwe trainingen te ontwikkelen, leveren we als Humanitas een bijdrage aan het ondersteunen en toerusten van alle vrijwilligers in Nederland. De training 'Signaleren van ouderenmishandeling', die we samen met het ministerie van VWS en ouderenbonden hebben ontwikkeld, is hier een goed voorbeeld van. De ervaringen van de door de wol geverfde Humanitas-vrijwilligers zijn een waardevolle inbreng.

CIJFERS BEROEPSKRACHTEN 2019

Net als onze vrijwilligers danken wij ook onze beroepskrachten zeer hartelijk voor hun inzet. Op 31 december 2019 waren er 421 medewerkers (304 fte) in dienst van Humanitas. In 2018 waren dat er 415 (304 fte). Het aantal fte is gelijk gebleven. Wel zien we verschuivingen binnen de formatie; het aantal coördinatoren en consultants stijgt met 4 fte, het aantal fte in de ondersteunende functies is gedaald met 4 fte ten opzichte van 2018.

	Aantal		Fte	
	31-dec-19	31-dec-18	31-dec-19	31-dec-18
Landelijk bureau	59	61	47,3	49,6
Noord	54	56	43,1	45,2
Oost	82	87	54,6	59,0
Noordwest	109	106	79,9	75,0
Zuidwest	44	40	29,0	26,8
Zuid	73	65	50,6	48,5
Totaal aantal medewerkers	421	415	304,5	304,1
Waarvan externen	8	4	4,8	2,1

VERHOUDING FLEXIBELE EN VASTE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN

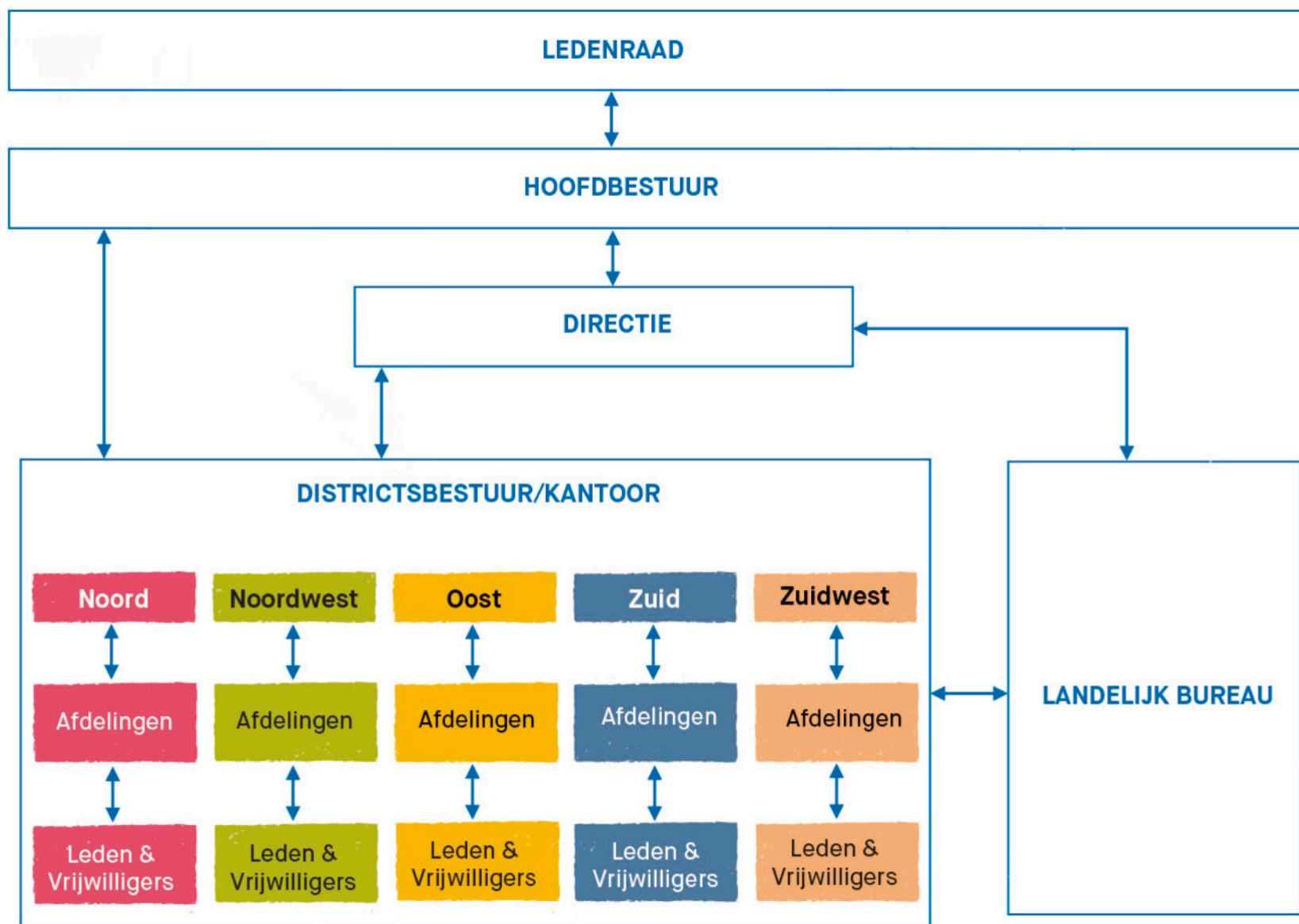
Het percentage beroepskrachten met een vaste arbeidsovereenkomst daalt licht van 68% naar 66% van het personeelsbestand gemeten in fte's. Het aandeel flexibele arbeidscontracten neemt daarmee toe tot 33%. Het beleid van de vereniging is erop gericht een flexibele schil aan te houden van ongeveer 30%. Dat is noodzakelijk omdat we een extern gefinancierde organisatie zijn waarvan het grootste deel van de inkomsten een korte termijn karakter heeft.

VERZUIM

Het gemiddelde verzuim is 6,68% in 2019. Dit is een daling ten opzichte van het jaar daarvoor (8,02%). Het verzuimpercentage bij Humanitas is nog steeds hoger dan het gemiddelde van 5,7% in de sector Welzijn. Het monitoren van verzuim en de verzuimworkshops hebben bijgedragen aan een daling in het verzuimpercentage. Desondanks blijft in 2020 het verzuim en duurzame inzetbaarheid hoog op de agenda staan.

ORGANOGRAM VERENIGING HUMANITAS

DE VERENIGING

Humanitas is een vereniging. De directeur legt verantwoording af aan het hoofdbestuur. Onze ledenraad houdt toezicht op het hoofdbestuur. Directie, bestuur en ledenraad worden ondersteund door ruim 400 beroepskrachten. Er zijn ruim tachtig Humanitas-afdelingen, verdeeld over vijf districten met elk een eigen bestuur en een districtsmanager.

KORT VERSLAG OVER 2019 VAN DE OR

De Ondernemingsraad heeft zich dit jaar met name beziggehouden met de diverse organisatorische ontwikkelingen en gebeurtenissen, waaronder de benoeming van een interim directeur en de inzet van de preventiemedewerker. De duurzame inzetbaarheid van de medewerkers en de inzet van het Loopbaan Budget is en blijft een belangrijk onderwerp van gesprek. De OR heeft als inzet, dat Humanitas in 2021 de beste werkgever in de sector is. Actualisering en vernieuwing van het HRM-beleid is hierbij een belangrijk onderwerp van de OR in 2020. De OR heeft in 2019 elf keer vergaderd, is zes keer in overleg geweest met een bestuurder en twee keer met het gehele Hoofdbestuur. In het kader van de "OR on tour" heeft de OR dit jaar in Maastricht en Alkmaar vergaderd en tijdens de lunch hebben we de collega's van die locaties ontmoet en gesproken.

VRIJWILLIGER DEELNEMER

We zien het vaak. Deelnemers die zo veel hebben gehad aan de ondersteuning door hun vrijwilliger dat zij besluiten om zelf Humanitas vrijwilliger te worden.

Zoals Cynthia, deelnemer Jonge mantelzorgers en nu vrijwilliger bij deze activiteit: "Je kunt hier precies de hulp krijgen die je zelf wilt. Het is geen verplichting, zo voelt het ook niet. Het gaat nu heel goed met mij. Dankzij het project heb ik er twee goede vriendinnen bij gekregen."

En José, had een jaar lang een maatje van Humanitas en werd daarna zelf maatje voor iemand anders: "Toen het beter met me ging, besloot ik zelf aan de slag te gaan als vrijwillig maatje bij Humanitas. Ik had ervaren hoeveel vrijwilligers voor je kunnen betekenen. Ik ben nu maatje voor een jongeman. Ik ga naar hem toe en vraag elke keer: 'Waar heb je zin in?' Het kan variëren van een stukje wandelen, tot een terrasje pikken, of bij hem thuis een kopje koffie drinken."

Dit laat zien waar Humanitas voor staat: een samenleving waarin mensen verantwoordelijkheid nemen voor het samenleven met elkaar met de bedoeling onszelf en elkaar sterker te maken en daarmee te werken aan samenlevingsopbouw.

Lees ook: '[Keten van kracht](#)', over vier homestart vrijwilligers

4 - HUMANITAS MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR...

PARTNERS EN SPONSOREN, BEDANKT!

Humanitas kan het niet alleen. Ook in 2019 konden we rekenen op de steun van mensen, organisaties en overheden die ons werk een warm hart toedragen.

GEMEENTEN

Om kwetsbare mensen te kunnen helpen, werken we graag samen met gemeenten. Ook in 2019 konden we weer rekenen op de (financiële) steun van veel gemeenten waar onze afdelingen actief zijn. Voor hen is vrijwillige inzet een uitkomst bij het realiseren van de participatiemaatschappij die de overheid voor ogen heeft.

BEDRIJVEN

Steeds meer bedrijven willen maatschappelijk betrokken ondernemen. Dat merken we aan het aantal mailtjes en telefoontjes dat we in 2019 kregen van bedrijven die met ons willen samenwerken. Ze benaderen Humanitas vanwege ons uitgebreide, door het hele land vertakte netwerk en omdat onze vrijwilligers een kei zijn in het helpen van mensen in een kwetsbare situatie. Met HEMA Foundation en kinderboekenuitgever Lemniscaat hebben we in 2019 samengewerkt aan het versterken van de taalontwikkeling bij jonge kinderen. Met de Rabobank Foundation helpt Humanitas jongeren beter met hun geld om te gaan. Ook kleinere bedrijven in de regio die hun maatschappelijke betrokkenheid in praktijk willen brengen, wisten Humanitas te vinden.

POSTCODE LOTERIJ, BEDANKT!

Dankzij een bijdrage van € 4.500.000 van de Postcode Loterij hebben wij in 2019 veel van onze doelstellingen kunnen realiseren. De bijdrage van de Postcode Loterij dient voor een deel ter dekking van de kosten voor beheer en administratie en voor een deel ter dekking van centraal gemaakte kosten voor ondersteuning van beroepskrachten en vrijwilligers die met de uitvoering zijn belast (doelbesteding). De samenwerking met de Postcode Loterij levert ook extra publiciteit op, waardoor meer deelnemers ons weten te vinden. Zo was vrijwilliger Dennis van het Tandem Maatjesproject van Humanitas Lansingerland in december te zien bij RTL4's Koffietijd en ook de benoeming van vrijwilliger Frieda van Humanitas Taalmaatjes van afdeling Utrecht tot 'Kanjers van Goud' leverde media-aandacht op.

FONDSEN

Zonder de financiële steun van een groot aantal vermogens- en institutionele fondsen kunnen wij onze doelen niet realiseren. Zo heeft United Way zich in 2019 als nieuwe partner ingespannen om de uitrol van Get a Grip mogelijk te maken. We zien uit naar meer samenwerking met hen in de toekomst. Stichting Dioraphte heeft ook dit jaar bijgedragen aan zowel de Humanitas Academie als het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen in Noord-Nederland. Het Oranje Fonds bedanken we weer voor haar bijdrage aan verschillende lokale projecten. Ook lokale fondsen hebben flink bijgedragen aan het werk in de afdelingen.

En dan was er ook nog het mooie bedrag van € 236.349 dat we ontvingen uit de opbrengst van de VriendenLoterij in 2019.

LANDELIJKE SUBSIDIES

In 2019 zijn we van start gegaan met het project Samen Ouder Worden, samen met de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk, gefinancierd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Hierdoor kunnen wij samen met andere vrijwilligersorganisaties de komende jaren nog beter inspelen op de wensen en behoeften van de ouderen in onze samenleving. Ook dit jaar bedanken wij het ministerie van Justitie en Veiligheid weer voor het mogelijk maken van Gezin in Balans, het programma waarmee we opvoedings- en gezinsondersteuning geven aan (ex) gedetineerde ouders om hun kansen op een goede terugkeer te vergroten. We zijn ook erg blij met de subsidie van ZonMw waarmee we ervaring konden opdoen met de maatschappelijk diensttijd.

LEDEN EN DONATEURS, BEDANKT!

Humanitas kon in 2019 rekenen op de steun van honderden leden en donateurs. Stuk voor stuk mensen die Humanitas een warm hart toedragen en al dan niet op eigen initiatief een donatie doen. Grotere of kleine bedragen, regelmatig of af en toe. We zijn ook zeer dankbaar voor het vertrouwen dat we kregen van mensen die in 2019 nalieten aan Humanitas.

5 – VERENIGINGSORGANISATIE

VERSLAG VAN HET HOOFDBESTUUR

Het hoofdbestuur van Humanitas is belast met het bestuur van de vereniging en het toezicht houden op de districten, afdelingen en de directie. Het hoofdbestuur bewaakt de toepassing van de grondbeginselen en waarden van de vereniging, ontwikkelt en bepaalt het beleid en stelt het jaarverslag en de jaarrekening vast.

Eind 2019 telde het hoofdbestuur van Humanitas zes onbezoldigde leden.

VERANTWOORDINGSVERKLARING

Humanitas is een door het CBF Erkend Goed Doel en onderschrijft de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. De verschillende bestuurlijke functies: besturen, toezicht houden en uitvoeren zijn bij Humanitas goed gescheiden. Het hoofdbestuur bestuurt en stelt het beleid vast, de ledenraad controleert en houdt toezicht, de directie bereidt het beleid voor en voert het uit.

Het hoofdbestuur stelt vast dat de organisatie in 2019 op een efficiënte en effectieve wijze haar middelen besteedde en haar relaties met belanghebbenden goed onderhield.

BESTUURSSAMENSTELLING

In mei nam Rob Detiger na zes jaar afscheid van het hoofdbestuur. Het hoofdbestuur dankt Detiger hartelijk voor zijn jarenlange inzet voor Humanitas. In oktober stemde de ledenraad in met een tweede termijn voor Marc Koster. Op 6 maart 2020 heeft de ledenraad twee nieuwe hoofdbestuursleden benoemd: Bettina Haarbosch en Fleur Ravensbergen.

GESPREKSONDERWERPEN

Het hoofdbestuur kwam tien keer bij elkaar in 2019. Belangrijke onderwerpen op de agenda waren de strategische trajecten Wenkend Perspectief

en meerjarenagenda 2020 - 2025 (spoorboek) en de beoogde nieuwe kostprijsmethodiek. Ook besprak het bestuur de ontwikkelingen rondom aanbestedingen en de positie van Humanitas hierin. Daarnaast is er uitgebreid gesproken over de invulling van de positie van de algemeen directeur.

ZELFEVALUATIE

Jaarlijks evalueert het hoofdbestuur het eigen functioneren. Door de bestuurlijke drukte is het hier in 2019 niet van gekomen. In de zelfevaluatie in 2020 zal het hoofdbestuur op 2019 én 2018 terugblikken.

BENOEMING NIEUWE DIRECTEUR

In 2019 namen we afscheid van directeur Lodi Hennink. Hij werd opgevolgd door Angelique van Dam, aanvankelijk op interimbasis. Na een verlenging van haar contract met een half jaar, heeft zij inmiddels een vaste aanstelling.

BEZOLDIGING

De Wet normering bezoldiging topinkomens publieke en semipublieke sector (WNT) is van toepassing op Humanitas. De onder deze wet vallende topfunctionarissen zijn de leden van het hoofdbestuur en de directeur. De leden van het hoofdbestuur zijn onbezoldigd en ontvangen slechts een vergoeding van de door hen gemaakte en gedeclareerde onkosten.

Het hoofdbestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld binnen de cao Sociaal Werk, de normen van de Wet Normering Topinkomens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties.

De regeling beloning directeuren goededoelen-organisaties geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de directiefunctie vond plaats in juli 2018 en leidde tot een zogenaamde BSD-score van 500 punten met een maximaal jaarinkomen van € 156.754 (1 fte/12 mnd.).

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening verhelderd in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Voor een uitgebreid bestuursverslag verwijzen we u naar de website.

VERSLAG VAN DE LEDENRAAD

LEDENRAAD

Het toezicht op het bestuurlijk functioneren en handelen van het hoofdbestuur ligt bij de ledenraad. Deze is samengesteld uit vijftientig, voor vier jaar door de districtsraden gekozen en voor eenmaal herkiesbare leden van de vereniging. Elk district beschikt over een kiescommissie die met kandidaten gesprekken voert en aan de districtsraden voorstellen doet. De kiescommissie gaat ook over de herbenoeming voor een tweede termijn. De ledenraad komt gemiddeld genomen driemaal per jaar bijeen voor het goedkeuren van het gevoerde beleid aan de hand van de jaarrekening en het jaarverslag, het vaststellen van het verenigingsjaarplan en de verenigingsbegroting, het vaststellen van strategische plannen en het decharge verlenen aan het bestuur. Over bijzondere beleidskwesties, een brainstorm of een thema kan een buitengewone vergadering uitgeschreven worden.

WERKZAAMHEDEN LEDENRAAD

De ledenraad voerde in 2019 vijf keer formeel overleg. Onder meer over de afronding van Wenkend Perspectief en de start van het traject meerjarenagenda 2020 - 2025 (spoorboek), dat tot een strategie-ontwikkelplan voor de vereniging moet leiden. Ook de benoeming van interim-directeur Angelique van Dam en de werving van een nieuwe directeur kreeg veel aandacht. Verder werd de ledenraad meegenomen in de discussie over het al dan niet deelnemen aan aanbestedingstrajecten en over de te wijzigen kostprijsmethodiek. De ledenraad heeft ook in 2019 vinger aan de pols gehouden waar het ging om het financiële reilen en zeilen van de vereniging. De financiële commissie van de ledenraad kwam vier keer bijeen.

SAMENSTELLING LEDENRAAD

De ledenraad bestond eind 2019 uit de volgende personen (in alfabetische volgorde): Ingrid Banen-Sieverts, Willem Bartelings, Ada van Bergen, Evelien Blaauw, Arie de Bruijn, Marlon Busstra, Henk Diependaal, Marese Dijken, Rien van Doorn, Erik Gallé, Kees In 't Panhuis, Geert Joosten, Hans Kok, Leen de Kramer, Maryline Lamp (nieuw), Bella van der Linden, Eduard Loenen, Chantal van Loon (nieuw), Wil Velding, Brant Visser, Herman Wehkamp en Chris Wissenburg. Gedurende het jaar traden Gerard de Jong, Hans van der Zee en Pieter van Mensch af. Begin 2020 zijn er drie vacatures. Naar verwachting is de ledenraad in april 2020 weer op volle sterkte.

ZELFEVALUATIE LEDENRAAD

De belangrijkste onderwerpen die in de zelfevaluatie over 2018 aan de orde zijn gesteld, zijn de wijze van informatieverstrekking en besluitvorming, het werken met commissies, de introductie van nieuwe leden en de relatie van de ledenraadsleden met hun afdeling.

Voor een uitgebreid verslag van de ledenraad [[LINK](#)] verwijzen we u naar de website.

A stylized illustration on a green background. It shows the profile of a person's head in yellow, wearing a blue jacket. The person is holding a blue megaphone with a white rim and pointing it towards the right. The text '6 – DOELSTELLINGEN 2020' is written in white, bold, sans-serif font across the middle of the image.

6 – DOELSTELLINGEN 2020

Op 31 mei 2020 bestaat Humanitas 75 jaar. Een bijzondere mijlpaal waaraan we het hele jaar aandacht zullen besteden met landelijke aandacht en activiteiten in het hele land, samen met iedereen die Humanitas een warm hart toedraagt.

Bij het vieren van ons jubileum kijken we niet alleen terug. We kijken ook vooruit. We hopen nog lang van betekenis te zijn voor de samenleving en in het bijzonder in het leven van al die mensen die het even niet meer zien zitten en met hulp van een vrijwilliger weer zelfstandig verder kunnen.

VRIJWILLIGER CENTRAAL, VERENIGING AAN ZET, BEROEPSORGANISATIE FACILITEERT

In 2019 heeft het hoofdbestuur de ontwikkelrichting voor de komende jaren vastgesteld met als belangrijke basisgedachte: de vrijwilliger centraal, de vereniging aan zet en de beroepsorganisatie faciliteert.

Humanitas is een vereniging, nog specifiek: een vrijwilligersvereniging. Menskracht is de motor van alles, de inzet van onze vrijwilligers maakt in duizenden mensenlevens het verschil. De ondersteuning door de beroepskrachten van Humanitas is hierbij belangrijk om een professionele inzet van de vrijwilligers te waarborgen. Een vereniging is een prachtige vorm van georganiseerde samenwerking. De kracht van een goede vereniging is om de stem van de leden en vrijwilligers te vertalen in beleid waar de vereniging mee verder kan. In de een tijd waar de behoefte aan vraaggericht werken toeneemt en er een groter beroep gedaan wordt op de eigen kracht van mensen, wil Humanitas vanuit de kracht van verenigingen een bijdrage leveren aan het versterken van mens en samenleving.

In het ontwikkelplan dat in 2019 is opgesteld is een aantal ontwikkelingen benoemd waar Humanitas mee aan de slag gaat in 2020 en de jaren daarna. We zetten de komende jaren in op de volgende hoofdlijnen:

- HET VERSTERKEN EN ONDERSTEUNEN VAN DE BESTUURLIJKE ORGANISATIE

De ruim 500 vrijwilligers in bestuurlijke functies van Humanitas hebben een belangrijke sleutelrol in de organisatie van de vereniging. Op afdelings-, districts- en landelijk niveau zijn zij verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de vereniging. Zij dragen verantwoordelijkheid voor de afdelingsactiviteiten en het realiseren van samenwerking en samenhang op districts- en landelijk niveau. Om deze samenwerking te versterken gaat in 2020 een project van start in de verschillende bestuurlijke lagen van de vereniging om vanuit bestuurlijke helderheid en gezamenlijkheid vorm te geven aan de toekomst van Humanitas.

- BEDRIJSPROCESSEN: DE BASIS OP ORDE

De financiële reorganisatie van enkele jaren terug heeft impact gehad op een aantal bedrijfsprocessen. Met oog op de toekomst worden een aantal vitale processen opnieuw vormgegeven door deze in lijn te brengen met de ondersteuningsbehoefte op afdelings- en districtsniveau.

- ONTWIKKELEN VAN EEN MEERJARENAGENDA 2020 - 2025

Voor de ontwikkeling van de Meerjarenagenda wordt er een adviesorgaan ingericht door het hoofdbestuur. Dit adviesorgaan bestaat uit vier kernteams met elk een eigen voorzitter en eigen thema. Zij krijgen de taak in 2020 een Meerjarenagenda op te stellen. Het streven is dat rond 7 december 2020, Nationale Vrijwilligersdag, dit zogeheten 'Sporboek' te presenteren. Hierin is te lezen langs welke sporen en onderwerpen we ons meerjarenbeleid willen gaan uitzetten en uitvoeren.

Er zijn vier sporen benoemd; Visie, cultuur en strategie, Positionering en stakeholders, Thema's en activiteiten en Verenigingsorganisatie. De komende jaren blijft dit adviesorgaan actief om met regelmaat het hoofdbestuur te adviseren over actuele ontwikkelingen in de vereniging.

Uiteraard gaat naast het werk aan deze ontwikkelingen het werk van Humanitas gewoon door. Ook in 2020 zijn onze al onze bestuurlijke, coördinerende en uitvoerende vrijwilligers dagelijks actief om onze deelnemers te ondersteunen.

BEGROTING 2020

BEGROTING 2020 REALISATIE 2019

BATEN:

Baten van particulieren	776.198	1.392.859
Baten van bedrijven	585.808	288.718
Baten van loterijorganisaties	4.700.000	4.632.637
Baten van subsidies van overheden	20.943.696	18.844.458
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.401.385	2.231.369
Som van de geworven baten	28.407.087	27.390.041
Baten als tegenprestatie voor de levering van de dienst	304.361	360.732
Overige baten	86.681	268.914
Som van de baten	28.798.129	28.019.687

LASTEN:

Publiciteit, communicatie en fondsenwerving	757.753	501.318
Personeelslasten	21.795.617	21.851.110
Vrijwilligers- en activiteitenkosten	2.294.103	2.160.943
Huisvestingslasten	1.605.304	1.633.284
Kantoor- en algemene kosten	2.642.347	3.135.517
Som der lasten	29.516.225	29.553.022
Financiële baten en lasten	-13.228	514.079

Saldo	-731.324	-999.256
--------------	-----------------	-----------------

Resultaatbestemming

Toevoeging / onttrekking aan:

Bestemmingsreserve	677.125	145.216
Bestemmingsfondsen	236.700	456.663
Mutatie bestemmingsreserve en fondsen	913.825	601.878

Dotatie continuïteitsreserve	182.501	-397.378
-------------------------------------	----------------	-----------------

An illustration on a teal background. On the left, a cluster of five yellow arrows points in various directions (up, down, left, right, and diagonally). On the right, a stylized white figure of a person in a dark suit is walking towards the right. A single large yellow arrow points horizontally from the left towards the person, as if guiding them.

7 – Middelen en Risicobeheersing

MIDDELEN EN RISICOBEBEERSING

FINANCIEEL RESULTAAT 2019

De begroting voor 2019 met een saldo van baten en lasten vóór bestemming van € 406.000 negatief, waarbij een toevoeging aan de continuïteitsreserve van € 389.000 werd verwacht. Het gerealiseerde financieel resultaat over 2019 komt uit op een saldo van baten en lasten vóór bestemming van € 999.257 negatief (2018: € 986.420 positief). Hierbij opgemerkt dat het financieel resultaat positief wordt beïnvloed door een koers- en beleggingsresultaat op de effecten in 2019 van € 462.031.

Na mutaties in bestemmingsfondsen en -reserves resteert een negatief saldo van € 397.378 dat wordt onttrokken aan de continuïteitsreserve. In 2018 was sprake van een dotatie aan de continuïteitsreserve van € 503.725. Een van de belangrijkste redenen voor het lagere resultaat is de lagere gemeentelijke subsidiebatens in vergelijking tot de begroting en voorgaande jaar. Enerzijds zien we dat de financiële druk bij de gemeenten leidt tot bezuinigingen op het sociale domein en daarmee ook op de preventieve activiteiten van Humanitas, anderzijds merken we dat Humanitas moeite heeft om te voldoen aan prestatieafspraken die worden gevraagd vanuit subsidieverstrekkers. De mate waarin resultaatafspraken passend zijn voor een vrijwilligersorganisatie is een vraagstuk dat voorligt.

In de organisatie wordt gewerkt aan een integrale financiële en inhoudelijke analyse gericht op structurele aanpassingen die nodig zijn om vanuit de kracht van het vrijwilligerswerk blijvend de ondersteuning te kunnen bieden aan alle mensen die een steuntje in de rug nodig hebben.

VERSCHIL MET DE BEGROTING

Het saldo van baten en lasten vóór bestemming over 2019 komt € 0,6 mln lager uit dan begroot. De belangrijkste oorzaken van het lagere saldo naast de eerder genoemde resultaten op de effecten, zijn:

- We hebben minder baten gerealiseerd dan begroot. De baten zijn € 1,5 mln lager uitgekomen. We hebben in 2019 minder deelnemers kunnen helpen dan voorgaand jaar en begroot. Bezuinigingen binnen Sociaal Domein in combinatie met onderbesteding binnen projecten verklaren de lagere opbrengsten over 2019.
- De personeelskosten komen € 0,3 mln hoger uit dan begroot. De kosten van ingehuurd krachten zijn hoger dan begroot. Deze kosten zijn na effectuering van de reorganisatie noodzakelijk gebleken.
- De vrijwilligers- en activiteitenkosten komen € 0,7 mln lager uit dan begroot. Er zijn minder lokale activiteiten gemaakt, er is minder uitgegeven aan reiskosten dan begroot en de extra gelden voor deskundigheidsbevordering zijn niet volledig ingezet.
- De kantoor- en algemene kosten komen € 0,3 mln boven begroting uit, voornamelijk door hogere automatiseringskosten.

KOSTEN VAN BEHEER EN ADMINISTRATIE

De kosten van beheer en administratie komen in 2019 lager uit dan begroot en voorgaand jaar.

x €1.000	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Kosten beheer en administratie	4.487	4.914	4.472
Totale lasten	29.533	29.897	27.824
Kosten beheer en administratie in % van de totale lasten	15,2%	16,4%	16,1%

DOELMATIGHEID

Van de totale baten werd in 2019 € 24,8 miljoen besteed aan de thema's, ofwel 89% aan de doelactiviteiten. Dit was begroot op 84% en hoger dan voorgaand jaar. Met name de afname in baten verklaren de toename van de doelmatigheid. De procentuele verhouding tussen de bestedingen aan de thema's en totale lasten komt uit op 84%.

x €1.000	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Totaal baten	28.019	29.508	28.895
Besteed aan de thema's	24.817	24.758	23.041
Totaal besteed aan de thema's in % van de totale baten	89%	84%	80%
Totale lasten	29.533	29.897	27.824
Besteed aan de thema's	24.817	24.758	23.041
Totaal besteed aan thema's in % van de totale lasten	84%	83%	83%

WERVINGSKOSTEN BATEN

Voor het werven van eigen fondsen, zoals baten van particulieren, bedrijven en andere organisaties zonder winststreven, worden kosten gemaakt. Deze bedroegen in 2019 6% van de baten. Goededoelenorganisaties met het CBF-keur mogen maximaal 25% van de eigen inkomsten uit fondsenwerving uitgeven aan fondsenwerving, gerekend over gemiddeld drie jaar. Humanitas voldoet aan deze norm.

x €1.000	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Totale baten uit eigen fondsenwerving	3.913	2.849	2.878
Totale kosten eigen fondsenwerving	229	226	312
De totale wervingskosten in % van de baten	6%	8%	11%

BELEGGINGSBELEID

De doelstelling van de beleggingsportefeuille van Humanitas is het in stand houden van ons vermogen, rekening houdend met inflatie. Daarvoor voeren we een duurzaam, solide, defensief en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid, vastgelegd in het beleggingsstatuut. Een externe vermogensbeheerder (Triodos Vermogensbeheer) beheert onze portefeuille en rapporteert op kwartaalbasis over de samenstelling daarvan, transacties en rendement. Humanitas op zijn beurt beoordeelt of het beheer conform het beleggingsstatuut geschiedt, en neemt jaarlijks het gevoerde beleid, het statuut en het rendement met de vermogensbeheerder door. De beleggingsportefeuille voldeed in 2019 ruimschoots aan de beleggingsdoelstelling om de inflatie te compenseren. De inflatie over 2019 bedroeg 2,63%, het netto resultaat van de beleggingsportefeuille over dezelfde periode was 7,11% positief (€ 527.000), in 2018 1,04% negatief (-€ 68.000) Het resultaat van de benchmark over 2019 bedroeg 9,39% positief. Dit betekent dat het beleggingsresultaat van de portefeuille lager is uitgekomen dan dat van de benchmark.

RISICOMANAGMENT

In 2018 zijn de eerste stappen genomen om integraal risicomanagement onderdeel te maken van de bredere bedrijfsvoering. Dit is in 2019 voortgezet: de voornaamste risico's zijn geïdentificeerd, risicobereidheden zijn benoemd, en de mate van beheersing van de risico's is besproken. Ook op deelgebieden (bijvoorbeeld ICT) zijn risico's geïnventariseerd en beheersmaatregelen voorgesteld. In 2019 zijn de volgende acties uitgevoerd om te komen tot beheersing van de beschreven risico's:

- afronden van het strategische traject Wenkend Perspectief. Dit traject wordt in 2020 voortgezet met het vormgeven van de meerjarenagenda 2020 - 2025 (spoorboek);
- Aanvang van herstelspoor Processen waarin focus op HRM en stuurinformatie;
- Ontwikkelen en implementeren van een compliance kader;
- Implementeren van procesmanagement;
- Ontwikkelen en implementeren van informatiebeveiligingsbeleid en versterking van de IT-governance en beheersing;
- Door ontwikkelen van het Humanitas Registratie Systeem waarmee nog beter kan worden voldaan aan verplichtingen uit de AVG en verantwoordingsverplichtingen;
- Ontwikkelen van voorstellen voor een gewijzigde kostprijsmethodiek;
- Verbetering van de planning en control cyclus.

TOP 10 RISICO'S VOOR DE REALISATIE VAN DE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN VAN DE VERENIGING HUMANITAS

CATEGORIE	RISICOBESCHRIJVING	RISICOBESCHRIJVING	RISICOBESCHRIJVING	RISICO-RATING	RISICO-BEREIDHEID
STRATEGISCH	Overschrijding van de grenzen van het vrijwilligerswerk door toenemende complexiteit van de vraagstukken 1	- Op afdelings- en districtsniveau worden de grenzen en beperkingen van vrijwilligerswerk onder de aandacht gebracht van beleidsmakers - Bij de besluitvorming over nieuwe activiteiten worden de complexiteit en de grenzen van vrijwilligerswerk meegewogen en daarmee wordt een pro-actief beleid gevoerd	→	M	M
	Uit elkaar vallen van de vereniging door onvoldoende eenheid en verbondenheid binnen de vereniging als gevolg van de complexe governance structuur 2	- Vanuit de uitgangspunten 'de vrijwilliger voorop' en 'de vereniging aan zet' worden door brede kernteams de ontwikkelsporen 2020-2025 vormgegeven - Een bestuurlijk herstelspoor richt zich op het versterken van de governance en daarmee de bestuurlijke kracht binnen de vereniging - Focus op compliance en handhaving van beleid	→	M	L
	Afwijken van de waarden van Humanitas veroorzaakt door de toename van voorwaarden die aan onze dienstverlening worden gesteld door (lokale) overheden 3	- Aanstelling van een expertise team aanbestedingen - Posities bepalen over de grenzen waarin de vereniging kan opereren o.a bij aanbestedingstrajecten en het aangaan van aannemerschappen en samenwerkingsvormen - Benoemen en uitdragen van de onderscheidende waarde van Humanitas	→	H	L
WET- EN REGELGEVING	Druk op de vrijwilligersorganisatie door toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving wat ten koste gaat van de activiteiten en daarmee de doelbesteding. 4	- Aansluiting zoeken bij lobby organisaties (NOV, GDN) om aandacht te vragen voor de toenemende eisen aan vrijwilligersorganisaties - Processen en systemen aanpassen om te kunnen voldoen aan de toenemende vereisten vanuit AVG, financiële verslaggeving en verantwoording	→	M	L
FINANCIEEL	Afname van overheidsfinanciering doordat gemeenten minder middelen beschikbaar stellen voor onze activiteiten 5	- Extra inzet op fondsenwerving - Ruimte geven voor andere verdienmodellen - Positieve effecten en financiële voordelen van onze dienstverlening beschrijven en kwantificeren	→	M	L
	Afname van structurele financiering door een afhankelijkheid van een beperkt aantal fondsen voor langlopende structurele financiering 6	- Focus op het aangaan van de partnerschappen met institutionele, fondsverstrekende maar ook commerciële organisaties om structurele financiering te realiseren - Afhankelijkheid van structurele financiering inzichtelijk maken en meenemen bij de herziening van de kostprijsmethodiek en tarifiering	→	M	L
OPERATIONEEL	Tekort aan beroepskrachten door ziekteverzuim en het onvoldoende kunnen werven, binden en behouden van medewerkers 7	- HRM verandertraject start in 2020 gericht op verbetering van vitaliteit en werktevredenheid - Inzet op scholing en deskundigheidsverbetering onder meer met de Humanitas Academie	→	M	M
	Niet kunnen voldoen aan de hulpvragen door een tekort aan vrijwilligers 8	- Uitgangspunt strategisch kader 2020-2025 is "vrijwilliger centraal" - Focus in 2020 op werving van vrijwilligers onder meer met lokale en landelijke campagnes	→	H	L
	Sociaal onveilig (werk) klimaat door ongewenst gedrag van vrijwilliger en/of deelnemer 9	- Verplichte VOG bij omgang met kwetsbare groep deelnemers - Gedragscodex Vereniging Humanitas. Voorkomen en bestrijden van ongewenst gedrag - Klachtenprocedure en vertrouwenspersoon - Trainingen gericht op weerbaarheid en beheersing ongewenst gedrag via de Humanitas Academie	→	L	L
VERSLAGGEVING	Onvoldoende 'in control' door onvolledige, onjuiste en/of te late registratie en verslaggeving 10	- Herstelspoor processen, onder meer gericht op verbetering van registratie, administratie en rapportages - Vernieuwing van het Humanitas registratie systeem waarmee registratie van activiteiten beter wordt gefaciliteerd - Ontwikkeling trainingen voor gebruik van systemen	→	M	L

Legenda

Het risico wordt op basis van impact en kans van voordoen op hoog ingeschat, c.q. de risicobereidheid van de vereniging t.a.v. het voordoen van dit risico is hoog.

Het risico wordt op basis van impact en kans van voordoen op gemiddeld ingeschat, c.q. de risicobereidheid van de vereniging t.a.v. het voordoen van dit risico is gemiddeld.

Het risico wordt op basis van impact en kans van voordoen op laag ingeschat, c.q. de risicobereidheid van de vereniging t.a.v. het voordoen van dit risico is laag.

Op de volgende pagina is de toelichting per risicobeschrijving te lezen.

TOELICHTING BIJ DE RISICORATING IN DE RISICOPLAAT 2019

1. Risicorating is onveranderd. Bij besluitvorming over nieuwe activiteiten moet dit risico worden meegewogen.
2. Risicorating is verhoogd. Er wordt een toenemende urgentie ervaren om de governance van de vereniging en de bestuursstructuur te herijken. Er is daarom een concreet traject uitgezet om te komen tot een breed gedragen aanpak van knelpunten binnen de vereniging.
3. Risicorating is verhoogd. Humanitas ziet een toename van inkoopconstructies en aanbestedingstrajecten.
4. Nieuw geformuleerd risico. Komt voort uit ontwikkelingen landelijke wet- en regelgeving, zoals AVG, bestuurdersaansprakelijkheid, controleprotocollen e.d.
5. Risicorating is onveranderd. Heeft blijvende aandacht nodig.
6. Risicorating is onveranderd. Heeft blijvende aandacht nodig.
7. Risicorating is onveranderd. Heeft blijvende aandacht nodig.
8. Risicorating is verhoogd. De daling van het aantal vrijwilligers geeft aan dat het in toenemende mate moeilijk is om aan de hulpvragen te voldoen.
9. Risicorating is onveranderd. De beheersmaatregelen staan door maatschappelijke ontwikkelingen continu in de aandacht.
10. Risicorating is onveranderd. Blijvend punt van zorg en aandacht.

TOELICHTING BIJ DE RISICO'S

Het risico "Reputatieschade door incidenten en/of risicovolle activiteiten van externe Humanitas organisaties die de merknaam Humanitas gebruiken" is een separaat risico dat de continue aandacht van Humanitas heeft en waarvan de risicorating en -beheersing onder analyse is.

Het in 2018 onder "Wet en Regelgeving" benoemde risico van afname van activiteiten door een incongruentie tussen vraag naar en aanbod van onze vrijwilligersdiensten, is geherdefinieerd en daarmee opgenomen in de andere voor 2019 beschreven risico's.

GEVOLGEN CORONA-CRISIS

In 2020 zijn we geconfronteerd met de Corona-crisis en de gevolgen daarvan voor ons vrijwilligerswerk. Door de contactbeperkingen is het niet mogelijk de deelnemers te ondersteunen op de wijze waarop wij dat normaliter doen. Alternatieve ondersteuningsvormen zijn ontstaan om de ondersteuning zo goed mogelijk doorgang te laten vinden. Wij verwachten dat de Corona crisis geen gevolgen heeft voor de subsidiëring van onze activiteiten in 2020 en zien geen verhoogd liquiditeits- of continuïteitsrisico. Voor de langere termijn verwachten wij als gevolg van de crisis een toename van de ondersteuningsvragen en met het risico dat wij niet aan de toegenomen vraag kunnen voldoen door onvoldoende beschikbaarheid van vrijwilligers. Wij zien daarnaast op de langere termijn een verhoogd risico op afname van financiering door gemeenten en andere subsidiënten wat de financiering van onze activiteiten kan raken. Met deze kennis zou het risico van afname van overheidsfinanciering (5) nu hoger worden ingeschat.

GEDRAGSCODE

Vereniging Humanitas werkt vanuit de humanistische waarden 'zelfbeschikking', 'verantwoordelijkheid' en 'gelijkwaardigheid'. De dienstverlening van en het werken bij Humanitas is daarop geënt. Die humanistische basiswaarden geven de richting aan voor het gedrag dat wij wenselijk achten en verwachten van allen die voor of namens ons werken of optreden, zowel in dienstverband als op vrijwillige basis.

Discriminatie op grond van ras, leeftijd, levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, geslacht, nationaliteit, seksuele oriëntatie, burgerlijke staat en handicap wordt binnen Humanitas niet geaccepteerd. De Vereniging Humanitas acht het voorkomen en bestrijden van ongewenst gedrag zoals agressie, seksuele intimidatie, discriminatie (waaronder racisme) en fraude van groot belang. Door middel van de Gedragscode Vereniging Humanitas – voorkomen en bestrijden van ongewenst gedrag (2017) wenst Humanitas daaraan vorm en inhoud te geven.

In aparte gedragscodes worden – aanvullend – nadere regels gegeven omtrent:

- het gebruik door beroepskrachten van de door Humanitas beschikbaar gestelde ICT-voorzieningen waaronder het gedrag op internet;
- de te ondernemen actie door vrijwilligers bij vermoedens van onwettig handelen van deelnemers;
- omgang en gewenst gedrag voor vrijwilligers die met minderjarigen werken;
- het omgaan van vrijwilligers met vragen over vrijwillige euthanasie.

Humanitas is lid van het NOV (Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk) en aangesloten bij 'In veilige handen'. Om vrijwilligers en deelnemers te helpen als grenzen overschreden worden, hebben we gecertificeerde in- en externe vertrouwenspersonen aangesteld. Zij luisteren, steunen en adviseren, ondersteunen bij gesprekken met derden en verwijzen zo nodig door naar professionele hulpverleners of andere instanties.

KLACHTEN IN 2019

In 2019 zijn 19 nieuwe klachten die betrekking hebben op Vereniging Humanitas geregistreerd. Van deze 19 nieuwe klachten, zijn er 14 in 2019 afgehandeld. Eén klacht is door de klachtencommissie afgehandeld, de andere 13 zijn intern afgehandeld. De behandeling van de andere vijf klachten vindt plaats in 2020. Van deze vijf nog te behandelen klachten zal er één worden afgehandeld door de klachtencommissie.

Wie dienden een klacht in?	2015	2016	2017	2018	2019
Deelnemers/cliënten	9	7	15	5	6
Vrijwilligers	13	5	3	5	6
Beroepskrachten	0	1	0	2	2
Overige belanghebbenden	6	7	1	3	5
Totaal	28	20	19	15	19

Uit de in 2019 afgehandelde klachten komen als belangrijke aandachtspunten naar voren: het bewaken van de grenzen van dienstverlening binnen de activiteiten Thuisadministratie en BOR (Begeleide Omgangsregeling); het zorgvuldig omgaan met sollicitaties naar vrijwillige functies; zorgvuldige en respectvolle communicatie.

Verzoeken in het kader van de AVG

De functionaris gegevensbescherming (FG) van de vereniging Humanitas heeft in 2019 twee verzoeken van deelnemers gehad tot inzage in de verwerkte persoonsgegevens.

De vereniging Humanitas is een landelijke vrijwilligersorganisatie. Onze vrijwilligers helpen mensen om op eigen kracht iets aan hun situatie te veranderen.

Onze hulp kost niks en is tijdelijk en gelijkwaardig. Onze vrijwilligers staan naast hun deelnemers, nooit erboven. Ze bieden praktische hulp, tips, vriendschap en gezelschap.

Illustraties: Adrien Parlange

Infographic: Leyla Fortunati-Koubia

Fotografie: Anneke Hymmen, Emmely van Mierlo, Ilvy Njiokiktjien, Joris Louwes, Janus van den Eijnden, Catharina Gerritsen, Lege Fles

JAAARREKENING 2019

INHOUDSOPGAVE

1	JAARREKENING	3
1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2019	3
1.2	Geconsolideerde staat van baten en lasten	5
1.3	Kasstroomoverzicht over 2019	7
2	TOELICHTING OP DE JAARREKENING	8
2.1	Algemene toelichting	8
2.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	8
2.3	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019	12
2.4	Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten	22
2.5	Besteding aan thema's 2019	28
3	ENKELVOUDIGE JAARREKENING	36
3.1	Enkelvoudige balans per 31 december 2019	36
3.2	Enkelvoudige staat van baten en lasten 2019	38
3.3	Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	39
4	OVERIGE GEGEVENS	41

1 JAARREKENING

1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2019

Na resultaatbestemming

	31 december 2019		31 december 2018	
ACTIVA	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa (1)</i>				
Software	14.427		104.196	
Activa in aanbouw	448.537		-	
		462.964		104.196
<i>Materiële vaste activa (2)</i>				
Benodigd voor de bedrijfsvoering	483.098		258.021	
Bestemd voor derden	-		-	
		483.098		258.021
Vlottende activa				
<i>Beleggingen</i>				
Effecten (3)		6.364.223		7.143.576
Vorderingen en overlopende activa (4)		7.470.455		6.994.454
Liquide middelen (5)		438.076		1.554.598
Totaal Activa		15.218.816		16.054.845

PASSIVA	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
Reserves en fondsen (6)				
<i>Reserves:</i>				
Continuïteitsreserve	4.051.419		4.448.798	
Bestemmingsreserve	3.611.991		3.757.208	
Subtotaal reserves	<u>7.663.410</u>		<u>8.206.006</u>	
Fondsen				
Bestemmingsfondsen	1.204.636		1.661.299	
		8.868.046		9.867.305
Voorzieningen (7)		601.460		931.853
Kortlopende schulden (8)		5.749.310		5.255.687
Totaal Passiva		<u>15.218.816</u>		<u>16.054.845</u>

1.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2019

Baten	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2019	2019	2018
	€	€	€
Baten van particulieren (9)	1.392.859	625.359	1.023.644
Baten van bedrijven (10)	288.718	689.347	313.724
Baten van loterijacties (11)	4.632.637	4.700.000	4.723.852
Baten van subsidies overheden (12)	18.844.458	21.468.742	20.648.033
Baten van andere organisaties zonder winststreven (13)	2.231.369	1.534.752	1.540.883
Som van de geworven baten	27.390.041	29.018.200	28.250.136
Baten als tegenprestaties voor de levering van producten/diensten (14)	360.732	437.958	318.656
Overige baten (15)	268.914	51.743	325.812
Som der baten	28.019.687	29.507.901	28.894.604
Lasten			
Besteed aan het thema			
Opvoeden	8.854.548	9.932.884	7.863.938
Opgroeien	3.062.597	3.040.925	3.150.058
Detentie	1.087.934	1.000.172	1.520.114
Thuisadministratie	4.398.339	5.157.793	4.010.829
Eenzaamheid	6.302.664	4.652.497	5.574.640
Verlies	1.111.108	973.237	920.991
Totaal besteed aan de thema's	24.817.189	24.757.508	23.040.570
Wervingskosten	228.864	225.601	311.784
Kosten beheer en administratie	4.486.969	4.913.636	4.471.603
Som der Lasten	29.533.023	29.896.745	27.823.957
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.513.336	-388.844	1.070.647
Saldo financiële baten en lasten	514.079	-17.503	-84.227
Saldo	-999.257	-406.347	986.420

Verwerking saldo

Toevoeging bestemmingsreserves	-1.409.526		-1.747.796
Onttrekking bestemmingsreserves	1.554.742	200.000	1.168.638
Toevoegen bestemmingsfondsen	-182.650		-693.607
Onttrekking bestemmingsfondsen	639.313	595.000	790.070

Mutatie Bestemmingsreserves/fondsen

601.879	795.000	-482.695
----------------	----------------	-----------------

Mutatie continuïteitsreserve

-397.378	388.653	503.725
-----------------	----------------	----------------

1.3 Kasstroomoverzicht over 2019

Bedragen x € 1.000	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat boekjaar	-999	986
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	251	382
Mutaties voorzieningen	<u>-330</u>	<u>-1.392</u>
	-80	-1.009
Mutatie werkkapitaal		
Mutaties vorderingen en overlopende activa	-476	941
Mutaties overige schulden en overlopende passiva	<u>494</u>	<u>-522</u>
	18	419
	<u>-1.061</u>	<u>396</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)-investeringen in materiële vaste activa	-835	247
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie effectenportefeuille	779	-467
Netto Kasstroom	<u>-1.117</u>	<u>177</u>
Saldo liquide middelen per 1 januari	1.555	1.378
Saldo liquide middelen per 31 december	438	1.555
Mutatie liquide middelen	<u>-1.117</u>	<u>177</u>

2 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

2.1 Algemene toelichting

De geconsolideerde jaarrekening 2019 is opgesteld overeenkomstig Titel 9, boek 2 BW, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder de Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties (RJ650) en de beleidsregels WNT 2019. De jaarrekening is opgesteld volgens het continuïteitsprincipe. Het doel van de jaarrekening is het verschaffen van inzicht in de inkomsten en bestedingen en in de financiële positie van de vereniging Humanitas.

Vereniging Humanitas heeft tot doel vanuit de humanistische waarden het verrichten van maatschappelijke dienstverlening en het leveren van bijdragen aan de opbouw van de samenleving. De vereniging heeft geen winstoogmerk. De vereniging bestaat uit leden, die vertegenwoordigd zijn in de ledenraad, het hoogste orgaan van de vereniging. De vereniging kent een interne structuur met ruim 80 afdelingen die worden ondersteund door 5 districten en het landelijk bureau. Het algemeen bestuur van de vereniging ligt bij het Hoofdbestuur.

Humanitas heeft een tweede juridische entiteit die integraal is geconsolideerd. Stichting Humanitas Onroerende Zaken die tot doel heeft de werkzaamheden van de vereniging Humanitas te bevorderen en ondersteunen, middels het verwerven, beheren en exploiteren van onroerende zaken dienstbaar aan de activiteiten van de vereniging. Het bestuur van de Stichting bestaat uit leden van het hoofdbestuur van vereniging Humanitas.

In de consolidatie zijn onderstaande juridische entiteiten meegenomen:

Vereniging Humanitas	KvK 40530895	Statutair gevestigd Sarphatistraat 4, 1017 WS Amsterdam
Stichting Humanitas Onroerende Zaken	KvK 41197402	Statutair gevestigd Sarphatistraat 4, 1017 WS Amsterdam

De reserves en fondsen van de Vereniging Humanitas enkelvoudig bedraagt per 31 december 2019 € 6.388.756, het vermogen van Stichting Humanitas Onroerende Zaken bedraagt per 31 december 2019 € 2.479.291. De samengevoegde reserves en fondsen vóór eliminatie van interne verhoudingen bedraagt per jaareinde € 8.868.047

2.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De grondslagen, die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en overige laten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met een lineaire afschrijving op basis van een geraamde economische levensduur. De activa in ontwikkeling is software die gedurende 2020 in gebruik wordt genomen. Tot de datum van ingebruikname wordt hierop niet afgeschreven. Het afschrijvingspercentage is 33%.

Materiële vaste activa

De grondslag voor de waardering is de historische kostprijs verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van een geraamde economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages zijn:	%
- Onroerende zaken	2 tot 4
- Verbouwing	5 tot 10
- Inrichting en inventaris	20
- Automatisering	33

Voor toekomstige kosten van groot onderhoud aan gebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het ingeschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Een voorziening voor oninbaarheid wordt in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De voorziening voor oninbaarheid wordt bepaald op basis van ouderdom.

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en zijn deel van een handelsportefeuille. De aandelen en obligaties worden gewaardeerd tegen de beurskoers, lees de actuele waarde. Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder de financiële baten en lasten. De effecten zijn volledig eigendom van de vereniging en staan ter vrije beschikking.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden, kas en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en Fondsen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen reserves en fondsen.

De reserves bestaan uit een continuïteitsreserve en uit bestemmingsreserves.

De continuïteitsreserve is dat deel van het eigen vermogen dat is gevormd voor de dekking van risico's en om zeker te stellen dat de vereniging ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Er is sprake van een bestemmingsreserve, indien het bestuur een deel van de reserves heeft afgezonderd voor een speciaal doel.

Van een bestemmingsfonds is sprake, indien door derden aan een deel van de middelen een specifieke bestemming is gegeven. Fondsen onderscheiden zich dus in die zin van reserves, dat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

Voorziening

Voorzieningen worden gevormd voor feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Voorziening groot onderhoud

Voor de verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan het vastgoed is een kostenegalisatievoorziening gevormd. Toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud, zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. Dit plan is in 2018 geactualiseerd en de voorziening en jaarlijkse dotatie is daarop aangepast.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die naar verwachting blijvend niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De waardering vindt plaats tegen de beste schatting gebaseerd en de contractuele afspraken met personeelsleden.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening is gevormd voor de verplichtingen die voortvloeien uit de reorganisatie waarvan het besluit in het boekjaar is genomen en gecommuniceerd. De hoogte van de voorziening is bepaald op basis van de bepalingen van het Sociaal Plan. Afwikkeling vindt plaats binnen 1 jaar.

Voorziening Loopbaanbudget

De voorziening Loopbaanbudget ter ondersteuning van de individuele inzetbaarheid en ontwikkeling in het werk van werknemers. De vorming vindt plaats conform de bepalingen van de CAO Sociaal Werk.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste verwerking tegen geamortiseerde kostprijs, dit is in de meeste gevallen de nominale waarde.

Baten van particulieren en bedrijven

Contributies, donaties en giften worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen, met uitzondering van ontvangsten die kunnen worden toegerekend aan een periode waarin een bepaalde toezegging heeft plaatsgevonden. Ontvangen gelden van particuliere fondsen worden verantwoord op basis van schriftelijke toekenningen.

Baten uit nalatenschappen

Nalatenschappen worden als baten verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt.

Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar van ontvangst als baten uit nalatenschappen verantwoord in geval eerder geen betrouwbare schatting mogelijk was.

Baten van loterijacties

De bijdragen uit loterijen worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Baten van subsidies van overheden

Subsidies worden verantwoord op het moment dat deze ook daadwerkelijk zijn besteed c.q. de prestatie is geleverd.

Kostentoerekening

Voor de toerekening van de kosten wordt de aanbeveling 'Kosten toerekening Beheer en Administratie' van Goede Doelen Nederland gevolgd. Directe inspanningen voor de doelstelling kunnen volgens de aanbeveling worden uitgezonderd van de toerekening. De advisering en ondersteuning bij het begroten van activiteiten, indienen van subsidieaanvragen en het financieel verantwoorden van de gevoerde activiteiten, worden als directe inspanningen beschouwd.

Kosten van beheer en administratie zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en niet worden toegerekend aan de activiteiten of de werving van baten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroom overzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

2.3 Toelichting op de balans per 31 december 2019

(1) Immateriële vast activa

	Software €	Activa in aanbouw €	Totaal €
Aanschafwaarde per 1 januari 2018	2.822.447	-	2.822.447
Cumulatieve afschrijving	-2.718.251	-	-2.718.251
Boekwaarde per 1 januari 2019	104.196	-	104.196
Investerings in 2019	3.872	448.537	452.409
Desinvesteringen in 2019			
Afschrijvingen in 2019	-93.641	-	-93.641
Afschrijvingen desinvesteringen in 2019			
Mutaties boekwaarde	-89.769	448.537	358.768
Aanschafwaarde per 31 december 2019	2.826.319	448.537	3.274.856
Cumulatieve afschrijving	-2.811.892	-	-2.811.892
Boekwaarde per 31 december 2019	14.427	448.537	462.964

Immateriële activa betreft geactiveerde software en wordt in 3 jaar afgeschreven.

De investeringen betreffen met name het investeren in de digitale leeromgeving, Website en BI Tool.

Activa in aanbouw zijn de investeringen in HRS2.0, waarvan de oplevering in april 2020 wordt verwacht.

(2) Materiële vast activa

	Gebouwen €	Inrichting en inventaris €	Automatisering €	Totaal €
Aanschafwaarde per 1 januari 2019	909.025	561.523	873.065	2.343.613
Cumulatieve afschrijving	-812.179	-473.498	-799.915	-2.085.592
Boekwaarde per 1 januari 2019	96.846	88.025	73.150	258.021
Investerings in 2019	-	76.541	305.745	382.286
Desinvesteringen in 2019	-	-	-	-
Afschrijvingen in 2019	-	-43.707	-113.502	-157.209
Afschrijvingen desinvesteringen in 2019	-	-	-	-
Mutaties boekwaarde	-	32.834	192.243	225.077
Aanschafwaarde per 31 december 2019	909.025	638.064	1.178.810	2.725.899
Cumulatieve afschrijving	-812.179	-517.205	-913.417	-2.242.801
Boekwaarde per 31 december 2019	96.846	120.859	265.393	483.098

Stichting Humanitas Onroerende Zaken heeft twee panden aan de Sarphatistraat in Amsterdam in eigendom. Deze zijn in gebruik van de Vereniging. In verband met de ontwikkeling van de waarde van de panden Sarphatistraat 4-6, is in 2014 besloten niet af te schrijven tot de bij aanschaf ingeschatte restwaarde maar de boekwaarde op dat moment als restwaarde aan te houden. Er wordt derhalve vanaf 2014 niet verder afgeschreven op de gebouwen en verbouwing.

De verzekerde waarde van de panden Sarphatistraat 4-6 te Amsterdam is in 2016 getaxeerd. De herbouwwaarde inclusief opruimingskosten is geschat op € 5,5 miljoen.

In 2017 is de marktwaarde getaxeerd. Deze is eveneens geschat op € 5,5 miljoen. De gehanteerde definitie van marktwaarde is het geschatte bedrag waarvoor de panden zouden worden overgedragen aan een bereidwillige koper met kennis van zaken.

De investeringen in automatisering betreft de uitrol van nieuwe laptops voor alle beroepskrachten in 2019.

(3) Effecten

Humanitas hanteert een duurzaam, defensief en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid gericht op het in stand houden van het vermogen, rekening houdend met inflatie. De effectenportefeuille bestaat uit aandelen, obligaties, alternatieve beleggingen en liquide middelen. De liquide middelen op de beleggingsrekening zijn opgenomen onder de post liquide middelen.

Het verloop van de effectenportefeuille is als volgt:

	€
Per 1 januari 2018	6.676.597
Vermogensmutatie in 2018	466.979
Boekwaarde per 31 december 2018	7.143.576
Boekwaarde per 1 januari 2019	7.143.576
Aan- en verkopen	-1.241.384
Stortingen	-
Koers- en valutaresultaat	462.031
Boekwaarde per 31 december 2019	6.364.223

In 2019 is een rendement behaald van 7,11% positief. Het resultaat van de benchmark over dezelfde periode bedroeg 9,39% positief. Het koers- en valutaresultaat is verantwoord in de staat van baten en lasten 2019.

(4) Vorderingen en overlopende activa

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Debiteuren	1.810.386	2.020.221
Dubieuze debiteuren	-84.705	-89.974
Overige vorderingen en overlopende activa	5.744.774	5.064.207
	7.470.455	6.994.454

De vorderingen hebben een verwachte looptijd korter dan een jaar. Voor debiteuren vorderingen waarvan onzeker is dat deze bedragen worden ontvangen is een voorziening gevormd voor oninbaarheid.

De debiteuren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31 december 2019	31 december 2018
<u>Specificatie debiteuren</u>	€	€
Rijk	62.873	64.945
Provincie	32.010	80.794
Gemeente	1.056.152	942.052
Fondsenwervende organisaties	326.763	285.083
Particuliere organisaties	330.895	642.365
Overige	1.693	4.982
	1.810.386	2.020.221

De overige vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Nog te ontvangen opbrengsten *)	5.506.558	4.807.208
Vooruitbetaalde kosten	177.216	184.256
Voorschotten personeel en vrijwilligers	8.853	33.848
Waarborgsommen	52.147	38.895
	5.744.774	5.064.207
*) Specificatie nog te ontvangen opbrengsten		
Postcodeloterij	4.500.000	4.500.000
VriendenLoterij	60.172	50.000
UWV vorderingen (Transitievergoedingen)	49.039	-
Nalatenschappen	586.731	-
Diverse posten	310.616	257.208
	5.506.558	4.807.208

Onder de nog te ontvangen opbrengsten is €4.500.000 opgenomen per jaareinde aan nog te ontvangen toekenning van de Postcodeloterij. De UWV vorderingen betreffen transitievergoedingen, die ingevolge de huidige wetgeving, voor vergoeding door het UWV in aanmerking komen. Vanaf 2019 zijn de vorderingen nalatenschappen per jaareinde opgenomen in de jaarrekening.

(5) Liquide middelen

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Kas	3.179	5.192
Rabobank	313.275	1.214.048
ING	-	21.345
Rabo spaarrekening	47.782	47.777
Beleggingsrekening	73.840	266.236
	438.076	1.554.598

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

(6) Reserves en fondsen

	Continuïteits reserve €	Bestemmings reserve €	Totaal Reserve €	Bestemmings fondsen €
Stand 1 januari 2018	3.945.073	2.958.773	6.903.846	1.757.762
Resultaatbestemming	503.725	798.435	1.302.160	-96.463
Stand per 31 december 2018	4.448.798	3.757.208	8.206.006	1.661.299
Stand 1 januari 2019	4.448.798	3.757.208	8.206.006	1.661.299
Dotatie via bestemming saldo van baten en lasten	-	1.409.526	1.409.526	182.650
Onttrekking via bestemming saldo van baten en lasten	-397.379	-1.554.742	-1.952.121	-639.313
Stand per 31 december 2019	4.051.419	3.611.992	7.663.411	1.204.636

Het vermogen van de vereniging Humanitas wordt op grond van de richtlijn jaarverslaggeving 650 fondsenwervende instellingen onderverdeeld in reserves en fondsen. Onder de reserves worden verantwoord de continuïteitsreserve en een deel van de reserves dat door het hoofdbestuur nader is bestemd voor bijzondere bestedingsdoeleinden (bestemmingsreserves). Onder fondsen worden die gelden opgenomen waaraan door een derde een specifieke bestemming is gegeven.

De continuïteitsreserve is bedoeld als buffer om de vereniging ook in minder goede tijden zijn activiteiten kan voortzetten. Met ingang van het verslagjaar 2016 geldt als interne norm voor de continuïteitsreserve een ondergrens van 20% van de jaarlijkse personeelslasten vermeerderd met het totaal van de continuïteitsreserves van de afdelingen per 31 december 2015. Per 31 december 2019 komt de interne norm uit op € 6.259.706. De continuïteitsreserve ligt ultimo 2019 € 2.379.477 onder de norm. Het financiële beleid van de vereniging is er op gericht de reserve zo spoedig mogelijk op de norm te krijgen.

De richtlijn financieel beheer goede doelen van Goede Doelen Nederland, geeft een maximum voor de continuïteitsreserve van goede doelen organisaties van 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Dit zou voor Humanitas uitkomen op een reserve van € 40,3 miljoen. Dit criterium is niet passend voor Humanitas omdat dit leidt tot een vermogensopbouw die niet aansluit bij de risico's van de vereniging.

Recapitulatiestaat Bestemmingsreserves	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Bestemmingsreserves district Noord incl. afdelingen	834.636	973.039
Bestemmingsreserves district Oost incl. afdelingen	259.948	421.461
Bestemmingsreserves district Noordwest incl. afdelingen	451.366	603.184
Bestemmingsreserves district Zuidwest incl. afdelingen	569.918	504.070
Bestemmingsreserves district Zuid incl. afdelingen	384.681	280.312
Bestemmingsreserves Vereniging	1.111.443	975.142
	3.611.992	3.757.208

Op bovenstaande bestemmingsreserves rust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door de besturen. Het beleid van Humanitas is om bestemmingsreserves binnen vijf jaar te besteden aan het doel waarvoor de gelden zijn bestemd.

	31 december 2019	31 december 2018
Recapitulatiestaat Bestemmingsfondsen	€	€
Bestemmingsfonds Vereniging	211.143	777.452
Bestemmingsfonds district Noord incl. afdelingen	886.230	821.478
Bestemmingsfonds district Oost incl. afdelingen	61.104	16.210
Bestemmingsfonds district Noordwest incl. afdelingen	13.094	13.094
Bestemmingsfonds district Zuidwest incl. afdelingen	33.065	33.065
Totaal Bestemmingsfondsen	1.204.636	1.661.299

Bestemmingsfondsen bestaan uit ontvangen en nog niet bestede gelden waarvan de bestemming door derden is bepaald.

Onder de bestemmingsfondsen is afgelopen jaren ook de bijdrage van de Rabobank Foundation voor het Programma Thuisadministratie opgenomen. Het verantwoording van deze bijdrage is onderstaand weergegeven:	Bijdrage Rabobank Foundation 2017-2019	300.000
	Bestede kosten 2017	-103.877
	Bestede kosten 2018	-102.508
	Bestede kosten 2019	-93.616
	Saldo eind 2019	-

(7) Voorzieningen

	Groot onderhoud	Te vergoeden ziekengeld	Reorganisatie voorziening	Loopbaan budget	Totaal voorziening
	€	€	€	€	€
Stand 1 januari 2018	461.969	331.961	1.126.016	403.421	2.323.367
Dotatie	41.000	282.848	-	143.784	467.632
Onttrekking	-461.938	-331.961	-1.017.752	-47.495	-1.859.146
Stand per 31 december 2018	41.031	282.848	108.264	499.710	931.853
Stand 1 januari 2019	41.031	282.848	108.264	499.710	931.853
Dotatie	41.000	63.074	-	5.784	109.858
Onttrekking	-16.638	-282.848	-108.264	-32.501	-440.251
Stand per 31 december 2019	65.393	63.074	-	472.993	601.460

De voorziening groot onderhoud is een kostenegalisatievoorziening voor het groot onderhoud aan de panden Sarphatistraat 4-6 te Amsterdam. In overeenstemming met een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks aan de voorziening gedoteerd en wordt uitgevoerd groot onderhoud onttrokken. Een externe onafhankelijke partij heeft een meerjarenonderhoudsadvies opgesteld dat de basis is voor het meerjarenonderhoudsplan 2019-2029. Hieruit volgt een gemiddelde jaarlijkse onderhoudsbehoefte van € 41.000 voor de komende 10 jaar.

De voorziening te vergoeden ziekengeld is bepaald op basis van de per balansdatum aanwezige langdurig zieken waarvan ingeschat wordt dat zij niet blijvend niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid en Humanitas een verplichting heeft tot het doorbetalen van beloningen. Humanitas is hiervoor niet extern verzekerd.

In 2017 heeft een reorganisatie plaatsgevonden waarvoor een voorziening is gevormd. De reorganisatie is eind 2019 volledig afgewikkeld.

In de CAO Sociaal Werk is het loopbaanbudget opgenomen. Met het loopbaanbudget kan de werknemer werken aan de persoonlijke loopbaan en inzetbaarheid, gericht op het verkrijgen en behouden van een sterke arbeidsmarktpositie. De besteding van de gelden kan over de jaargrens heen lopen.

(8) Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Crediteuren	1.038.765	864.380
Belastingen en pensioenen	1.257.050	1.255.256
Overige schulden en overlopende passiva	3.453.495	3.136.051
	5.749.310	5.255.687

De kortlopende schuld uit hoofde van belastingen en pensioenen bestaat voor € 1.252.020 (2018: 1.235.457) uit nog te betalen loonheffing aan de belastingdienst per jaareinde.

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Subsidieverplichtingen *)	2.065.773	1.933.583
Verlof- en spaaruren	751.382	709.149
Nog te betalen overige posten	636.340	493.319
	3.453.495	3.136.051

*) Specificatie Subsidieverplichtingen

Subsidie vooruitontvangen	309.049	832.830
Subsidie terug te betalen	1.163.756	546.226
Subsidie nog te besteden	592.968	554.527
	2.065.773	1.933.583

De kortlopende schuld uit hoofde van verlof- en spaaruren bestaat uit de opgebouwde verlofrechten van medewerkers per balansdatum.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

	Tot 1 jaar €	1 tot 5 jaar €	Langer dan 5 jaar €
Verplichtingen			
Huur	728.444	1.353.020	172.345

Bijdrage aan derden

De vereniging Humanitas en Stichting Rotterdam Humanitas hebben financiële afspraken gemaakt na de overgang van de Sponsorloterij van de Stichting naar de vereniging. In 2013 is overeengekomen dat de vereniging jaarlijks een budget van maximaal € 117.800 ter beschikking stelt voor maatschappelijke projecten. De jaarlijkse toekenning van gelden vindt plaats op basis van projectaanvragen en -verantwoording.

Humanitas Initiatieven Twente ontvangt een financiële bijdrage van de vereniging Humanitas voor de financiering van activiteiten voor kwetsbare groepen van maximaal € 125.000. Toekenning vindt plaats op basis van door de vereniging geaccordeerde projectvoorstellen.

Bankgaranties

De vereniging heeft vijf bankgarantie afgegeven voor de huur van onroerend goed voor een totaal bedrag van € 38.473.

Overige garanties

De vereniging heeft voor 2019 aan Stichting Alliantie Vrijwillige Schuldhelp Preventie- en Nazorg te Leiden een garantstelling verstrekt van € 28.361 ter financiering van werkkapitaal. Voor 2020 wordt de garantstelling verhoogd naar € 53.306.

2.4 Toelichting geconsolideerde baten en lasten

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
(9) Baten van particulieren			
Contributies	190.946	180.415	173.272
Giften, donaties en schenkingen	532.851	224.121	525.428
Nalatenschappen	669.062	220.823	324.944
Totaal	1.392.859	625.359	1.023.644

De nalatenschappen zijn opgenomen, conform RJ 640. Vanaf boekjaar 2019 zijn de vorderingen nalatenschappen opgenomen. Eind 2019 betreft dit een bedrag van € 586.731.

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
(10) Baten van bedrijven			
Particuliere bedrijven	288.718	689.347	313.724
Totaal	288.718	689.347	313.724

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
(11) Baten van loterijacties			
Loterij opbrengst	4.632.637	4.700.000	4.723.852
Totaal	4.632.637	4.700.000	4.723.852

De vereniging Humanitas is benifciant van de Nationale Postcode Loterij en ontvangt een jaarlijkse bate van €4,5 miljoen. Daarnaast ontvangt de vereniging ook gelden van de Vriendenloterij.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
(12) Baten van subsidies overheden			
Subsidie rijk	1.215.897	1.318.021	1.256.633
Subsidie provincie	173.164	172.183	143.056
Subsidie gemeente	17.455.397	19.978.538	19.248.344
Totaal	18.844.458	21.468.742	20.648.033

De subsidies die Humanitas ontvangt voor het uitvoeren van haar activiteiten zijn in de meeste gevallen voor de periode van één jaar. De daling van opbrengsten subsidie gemeente 2019 wordt enerzijds verklaard door lagere beschikkingen en anderzijds door het niet realiseren van prestatieverplichtingen, waarvoor terugbetalingsverplichtingen zijn opgenomen.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
(13) Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Organisaties zonder winststreven	2.231.369	1.534.752	1.540.883
Totaal	2.231.369	1.534.752	1.540.883

Hieronder zijn opgenomen de bijdragen van onder meer het Oranjefonds, Adressium en Charity Fund.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
(14) Baten als tegenprestatie voor de levering van en/of diensten			
Opbrengst projectactiviteiten	216.875	304.544	189.646
Ontvangen huren	37.561	24.764	66.370
Deelnemersbijdragen	35.668	41.230	33.910
Opbr. Cursus/deskundigheid	70.628	42.420	40.563
Doorberekende uren aan extern	-	-	-
Administratieve dienstverlening	-	25.000	22.052
Totaal	360.732	437.958	352.541

Een deel van de baten van Humanitas (1,3% van totale baten in 2019) vloeit voort uit onder meer licentie opbrengsten Homestart, vergoedingen voor gegeven cursussen, verhuur van ruimten. Er kan geen inzicht gegeven worden in de brutowinst van deze activiteiten omdat de kosten hiervoor niet afzonderlijk aan worden toegerekend.

De kosten hiervoor zijn verantwoord onder vrijwilligers- en activiteitenkosten, personeelskosten en huisvestingskosten.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
(15) Overige baten			
Overige baten	268.914	51.743	325.812
Totaal	268.914	51.743	325.812

Overige baten in 2019 worden veroorzaakt door positieve afrekening van subsidies. In 2018 is de eenmalige bate uit de verkoop van het pand te Leusden van € 193.334.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Publiciteit- en fondsenwervingskosten			
Publiciteits- en advertentiekosten, brochures, folders, etc.	441.447	635.432	412.011
Van Mens Tot Mens (inclusief jaarverslag)	-		76.269
Fondsenwervingskosten	59.871	317.271	225.949
Totaal	501.318	952.703	714.229

De totale wervingskosten bedroegen in 2019 0,2% van de totale geworven baten. Dat is ruim binnen het door CBF geformuleerde maximum van 25%.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Personeelskosten			
Salarissen	15.811.886	15.322.075	14.520.919
Sociale lasten	2.751.127	2.847.176	2.495.868
Pensioenpremie	1.401.840	1.389.356	1.344.915
<i>Subtotaal</i>	<i>19.964.853</i>	<i>19.558.607</i>	<i>18.361.702</i>
Uitzendkrachten/inleners	1.180.111	307.495	1.056.812
Mutatie voorziening ziekengelden	-286.710	531.918	17.822
Ontvangen ziekengeld	-97.970	-76.052	-118.362
Ontvangen ID vergoeding	-13.965	-	-2.160
Vorming en opleiding	5.002	241.142	77.348
Reiskosten personeel	583.975	541.260	569.777
Werving personeel	45.081	138.762	196.257
Verlof- en spaaruren	103.856	-	54.537
Overige personeelskosten	415.916	281.122	-154.780
Transitievergoeding	-49.039	-	98.187
Totaal	21.851.110	21.524.254	20.157.140

Humanitas is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg & Welzijn. De pensioenregeling is een middelloonregeling met voorwaardelijke indexatie uit de winst voor zowel actieve als inactieve deelnemers. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja, in hoeverre kan worden geïndexeerd, gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij onder meer op de dekkingsgraad. De dekkingsgraad lag in december 2019 op 99,2% (2018: 97,5%). De verplichting van Humanitas is beperkt tot het betalen van de overeengekomen jaarlijkse premie.

De overige personeelskosten betreft de uitjes, en attenties, alsmede de kosten van de externe salarisverwerking. Daarnaast is in 2018 de bijdrage uit de toegerekende salariskosten voor Fondsenwerving en de Humanitas Academie (totaal EUR 301.132) onder de overige personeelskosten opgenomen. Baten Transitievergoedingen betreft compensatie van UWV bij ziek uit dienst na 2 jaar.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Vrijwilligers- en activiteitenkosten			
Vrijwilligerskosten	644.153	712.215	683.804
Werving en selectie vrijwilligers	71.568	74.347	56.165
Reis-en verblijfkosten vrijwilligers	654.971	749.302	666.668
Deskundigheidsbevordering vrijwilligers	246.272	451.757	233.586
Humanitas Academie	-	-	287.153
Activiteitenkosten	543.979	865.786	588.299
Totaal	2.160.943	2.853.407	2.515.675

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Huisvestingskosten			
Huur	906.534	974.884	840.153
Onderhoud	128.155	205.350	-330.766
Energiekosten	112.598	89.800	77.666
Verzekeringen - belastingen	33.774	17.211	37.600
Reinigingskosten	170.911	149.784	160.056
Kantinekosten	76.426	54.205	60.981
Overige kosten huisvesting	204.886	84.110	100.131
Totaal	1.633.284	1.575.344	945.821

De bate op onderhoudskosten in 2018 betreft een vrijval van de voorziening groot onderhoud. De voorziening voor groot onderhoud is in overeenstemming gebracht met het meerjarenonderhoudsplan 2019-2029 dat in 2018 op basis van een extern meerjarenonderhoudsadvies is opgesteld.

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Kantoor- en algemene kosten			
Bureaunkosten	490.611	464.923	477.747
Algemene kosten	92.969	72.006	71.850
Automatiseringskosten	1.251.053	1.077.810	1.067.502
Administratie- en advieskosten	544.575	796.786	729.963
Bestuurskosten	115.648	134.396	148.322
Humanitas Strategieplan	-		42.305
Verenigingskosten	429.192	245.490	322.803
Overige lasten	211.469	44.309	248.274
Totaal	3.135.517	2.835.720	3.108.766

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingen	250.850	155.318	382.326
Totaal	250.850	155.318	382.326

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Financiële baten en lasten			
Dividend en couponrente	-100.908	-	-167.776
Koers- en valutaresultaat	-462.031	-	205.545
Kosten van beleggingen	31.638	-	30.898
Bankrente spaartegoeden	816	-	1
Financiële lasten	16.406	17.503	15.559
Totaal	-514.079	17.503	84.227

Onder het koers- en valutaresultaat is een ongerealiseerd koersresultaat opgenomen van €240.980.

2.5 Besteding aan thema's 2019

	Totaal Lasten Realisatie	Totaal Lasten Begroting	Totaal Lasten Realisatie
	€ 2019	€ 2019	€ 2018
Activiteiten			
(16) Opvoeden			
Humanitas Home-Start	5.229.518	5.400.190	4.953.783
Humanitas Steun aan ouders	110.539	88.894	47.243
Humanitas Gezinsondersteuning 0-23 jaar	287.105	218.140	275.340
Humanitas Homestart+	270.204	269.846	432.267
Humanitas NPL Wel Thuis	276.316	378.216	294.903
Humanitas BOR	1.754.217	1.580.411	1.652.520
Humanitas Themaopbouw	926.649	1.997.187	207.882
Totaal	8.854.548	9.932.884	7.863.938
(17) Opgroeien			
Humanitas NPL Jeugdsupport	351.110	321.341	312.345
Humanitas Kindervakantieweken	360.774	346.239	680.100
Humanitas Logeren voor autistische jongeren	50	0	91.999
Humanitas Sinterklaasactie	24.933	11.831	22.716
Humanitas Jongerenmaatjes	1.297.508	1.105.273	1.285.487
Humanitas Gevaarlijke Liefde	244.041	255.265	249.490
Humanitas Voorlezen	213.561	148.660	169.757
Humanitas Mentormaatjes	189.546	240.883	229.753
Humanitas Tussenstop	60.566	0	25.140
Humanitas Themaopbouw	320.508	611.433	83.271
Totaal	3.062.597	3.040.925	3.150.058

	Totaal Lasten Realisatie	Totaal Lasten Begroting	Totaal Lasten Realisatie
	€ 2019	€ 2019	€ 2018
Activiteiten			
(18) Detentie			
Humanitas Maatjes (ex-) Gedetineerden	116.539	166.524	181.689
Humanitas Een Nieuwe Start	224.866	46.170	170.450
Humanitas Gezin in Balans	632.674	586.375	1.127.792
Humanitas Themaopbouw	113.855	201.103	40.183
Totaal	1.087.934	1.000.172	1.520.114
(19) Thuisadministratie			
Humanitas Thuisadministratie	3.458.528	3.590.164	3.431.866
Humanitas Get a Grip	479.514	530.561	472.938
Humanitas Themaopbouw	460.297	1.037.068	106.025
Totaal	4.398.339	5.157.793	4.010.829

Activiteiten	Totaal Lasten Realisatie € 2019	Totaal Lasten Begroting € 2019	Totaal Lasten Realisatie € 2018
(20) Eenzaamheid			
Humanitas Vriendschapskringen voor autisten	10.909	12.666	19.097
Humanitas Vriendschappelijk Huisbezoek	634.421	355.572	493.261
Humanitas Beste Buur	50.744	47.986	50.365
Humanitas Maatjes	1.010.701	661.079	935.622
Humanitas Tandem	1.103.454	1.045.081	1.003.971
Humanitas Netwerkcoaching	108.494	8.264	145.390
Humanitas Maatjes GGZ	168.573	79.290	82.493
Humanitas Internationaal (vrouwen) contact	11.636	17.212	13.817
Humanitas Chatproject	0	0	897
Humanitas Taalmaatjes	551.120	629.331	576.973
Humanitas Maatschappelijk begeleiding	378.483	171.228	474.239
Humanitas Ruilwinkel	281.312	263.153	268.129
Humanitas Coalitie Erbij	257	1.016	5.383
Humanitas Telefooncirkel	38.227	15.382	3.553
Humanitas Ontmoeting	52.261	18.428	24.062
Humanitas Ondersteuning mantelzorgers	915.200	118.703	1.065.330
Humanitas Vrijwillige Thuishulp	231.521	249.943	210.625
Humanitas Hulpdienst	3.146	6.294	6.296
Humanitas Zingeving	16.630	10.913	42.179
Humanitas Begeleiding artsenbezoek	21.162	3.272	1.849
Humanitas Samen Ouder Worden	50.570	0	0
Humanitas Dagje uit	14	464	14
Humanitas Kerstactie	4.240	1.751	3.731
Humanitas Themaopbouw	659.589	935.469	147.364
Totaal	6.302.664	4.652.497	5.574.640

	Totaal Lasten Realisatie € 2019	Totaal Lasten Begroting € 2019	Totaal Lasten Realisatie € 2018
Activiteiten			
(21) Verlies			
Humanitas Steun bij Rouw	96.106	114.873	187.119
Humanitas Lotgenotengroep Rouw	35.154	148.873	6.020
Humanitas Kinderen in Rouw	43.431	0	0
Humanitas Jongeren in Rouw	315.695	319.986	227.878
Humanitas Vrijwillige Palliatieve Terminale Thuiszorg	504.425	193.251	475.609
Humanitas Lotgenotengroep Kinderen en echtscheiding	17	567	17
Humanitas Themaopbouw	116.280	195.687	24.348
Totaal Verlies	1.111.108	973.237	920.991
Totaal	24.817.189	24.757.508	23.040.570

Lastenverdeling 2019

	Thema's						Wervingskosten baten	Beheer en Administratie Kosten	Totaal Generaal 2019	Totaal Begroot 2019	Totaal Generaal 2018
	Opvoeden	Opgroeien	Detentie	Thuis- administratie	Eenzaamheid	Verlies	Fondsen- werving				
Publiciteit&Communicatie	115.927	15.819	5.422	73.104	70.221	10.101	52.916	157.807	501.318	952.703	714.229
Personeelskosten	7.421.497	2.291.667	917.541	3.415.286	4.822.041	849.200	136.462	1.997.417	21.851.110	21.524.254	20.157.140
Vrijwilligers- en activiteitenkosten	487.404	379.815	70.442	477.426	599.611	106.110	500	39.634	2.160.943	2.853.407	2.515.675
Huisvestingskosten	547.099	178.916	61.184	196.595	396.408	73.415	5.242	174.426	1.633.284	1.575.344	945.821
Kantoor en Alg. Kosten	269.191	163.489	254.005	239.539	230.803	27.454	33.744	1.917.292	3.135.517	2.835.720	3.296.966
Afschrijvingen en rente	16.642	10.893	-	22.921	-	-	-	200.393	250.850	155.318	382.326
Totaal	8.857.760	3.040.599	1.308.594	4.424.870	6.119.084	1.066.281	228.864	4.486.969	29.533.022	29.896.746	28.012.157

Toelichting

Voor de toerekening van de kosten wordt de aanbeveling 'Kosten toerekening Beheer en Administratie' van Goede Doelen Nederland gevolgd. Directe inspanningen voor de doelstelling kunnen volgens de aanbeveling worden uitgezonderd van de toerekening. De advisering en ondersteuning bij het begroten van activiteiten, indienen van subsidieaanvragen en het financieel verantwoorden van de gevoerde activiteiten, worden als directe inspanningen beschouwd.

De realisatie van kosten die direct aan de activiteit toe te rekenen zijn, worden direct als zodanig verantwoord. De personeelskosten worden op basis van direct bestede uren per activiteit toegerekend. De kosten van de afdeling control worden deels (inzet business controller) en indirect belast op de activiteiten, volgens een door het hoofdbestuur goedgekeurde doorbelasting voor activiteiten met coördinatie door een beroepskracht. Naast deze toerekeningen en doorbelastingen worden werkplekkosten aan de activiteiten doorbelast tegen een vast bedrag per medewerker.

Na alle genoemde doorbelastingen resteert een saldo kosten die als kosten voor beheer & administratie worden aangemerkt. Hieronder vallen alle kosten voor het hoofdbestuur, de landelijke ledenraad, de directie, staf en ondersteuning (waaronder personeelszaken, communicatie, financiële administratie, financial control als ook de kosten voor het districtsmanagement en officemanagement in de districten).

Vanaf 2018 heeft Humanitas de kostentoerekeningsmethodiek verfijnd om verder aan te sluiten bij de aanbeveling kostentoerekening beheer en administratie van Goede Doelen. Hierdoor zijn meer kosten toegerekend aan beheer en administratie dan voorgaande jaren waaronder de kosten van districtsondersteuning en financial control.

Personeel

Gedurende het boekjaar waren gemiddeld 304 fte werkzaam voor Humanitas (2018: 292).

Bezoldiging

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is van toepassing op Humanitas. De onder deze wet vallende topfunctionarissen zijn de leden van het Hoofdbestuur en de directeur. Het hoofdbestuur is onbezoldigd en ontvangt slechts een vergoeding van de door hen gemaakte en gedeclareerde onkosten.

Humanitas volgt bij de bezoldiging van haar directie de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening en de Goede Doelen Nederland-richtlijn.

Het jaarinkomen van de directeuren in 2019 blijft binnen het maximum van € 156.754 (1 fte/12 mnd) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen inclusief werkgeversbijdrage pensioenen en belaste vergoedingen en de bezoldiging van de interimdirecteur blijven binnen de in de regeling opgenomen maxima.

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	L. Hennink
Functiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 17-04
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	40.810
Beloningen betaalbaar op termijn	3.372
<i>Bezoldiging</i>	44.182
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	56.871
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2018	
bedragen x € 1	L. Hennink
Functiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	24-09 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	35.140
Beloningen betaalbaar op termijn	3.239
<i>Bezoldiging</i>	38.379
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	50.885

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	L. Hennink
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	directeur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2019
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	65.653
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	65.653
Waarvan betaald in 2019	65.653
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	A.M. van Dam
Functiegegevens	directeur a.i.
Kalenderjaar	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	13-05 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7,6
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	186.760
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	184.756
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	JA
Bezoldiging in de betreffende periode	113.620
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	113.620
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT

Onderstaand een overzicht van de topfunctionarissen in 2019:

**Topfunctionarissen
hoofdbestuur**

R.H.M. Peeters
G.M. Sugirtharajah
M. Koster
R. Detiger
E.C. Hermans
A.H. Smit
S.J. Verweij

**Toezi chthoudende
topfunctionarissen**

I.M.S. Banen-Sieverts
W. Bartelings
A. van Bergen
E. Blaauw
A. de Bruijn
M. Busstra
H.J. Diependaal
M. Dijken
M.W. van Doorn

E. Gallé
K. In 't Panhuis
G. Joosten
H. Kok
L. de Kramer
M.J. Lamp
I.J. van der Linden
E.P.M. Loenen
C. van Loon
W.E. Velding
B. Visser

G.H.F.M. Wehkamp
C.H. Wissenburg
G. de Jong
H.U. van der Zee
P.F. van Mensch

Gebeurtenissen na balansdatum

Het uitbreken van de Coronavirus-epidemie en de mitigerende maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid op tenminste de korte termijn en waarschijnlijk ook op de lange termijn. Aangezien deze situatie niet kon worden voorzien op balansdatum, is de eventuele impact hiervan op de organisatie niet verwerkt in de cijfers van de jaarrekening per 31 december 2019. Gegeven de grote mate van onzekerheid over de ontwikkeling van de inmiddels door de Wereldgezondheidsorganisatie uitgeroepen pandemie houdt ook Humanitas rekening met impact op inkomsten en uitgaven.

Om risico's zo veel mogelijk te beperken heeft Humanitas diverse mitigerende maatregelen getroffen, waaronder het installeren van een crisisteam, thuiswerken is de norm, staking van straatwervingsactiviteiten, verplaatsen en annuleren van publieksacties en het dubbel uitvoeren van kritische processen/vitale functies. Humanitas heeft een liquiditeitsprognose voor het boekjaar 2020 opgesteld. Deze prognose geeft inzicht in de ontwikkeling van de beschikbare liquide middelen voor het boekjaar 2020. De uitkomsten van de prognose geeft voldoende aanleiding om te veronderstellen dat Humanitas voldoende middelen beschikbaar heeft om aan de verwachte verplichtingen tot en met april 2021 te voldoen.

Door bovenstaande mitigerende maatregelen en het feit dat Humanitas een gezonde financiële positie heeft zowel qua reserves als qua beschikbare liquiditeit en haar belegd vermogen, schat zij niet in dat de continuïteit in gevaar is.

Voor een uitgebreidere toelichting op deze gebeurtenissen na balansdatum verwijzen wij u naar pagina 50 van het Humanitas Jaarverslag 2019.

3 ENKELVOUDIGE JAARREKENING

3.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2019

Na resultaatbestemming

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa (1)</i>				
Software	14.427		104.196	
Activa in aanbouw	448.537		-	
		462.964		104.196
<i>Materiële vaste activa (2)</i>				
Benodigd voor de bedrijfsvoering	386.252		161.175	
Bestemd voor derden	-		-	
Vlottende activa		386.252		161.175
<i>Beleggingen</i>				
Effecten (3)		6.364.223		7.143.576
Vorderingen en overlopende activa (4)		7.493.303		6.989.492
Liquide middelen (5)		351.942		1.389.875
Totaal Activa		15.058.684		15.788.314

PASSIVA	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
Reserves en fondsen (6)				
Reserves:				
Continuïteitsreserve	1.572.126		2.038.828	
Bestemmingsreserve	3.611.991		3.757.208	
Subtotaal reserves	<u>5.184.117</u>		<u>5.796.036</u>	
Fondsen				
Bestemmingsfondsen	1.204.636		1.661.299	
		6.388.753		7.457.335
Voorzieningen (7)		536.067		890.822
Kortlopende schulden (8)		8.133.863		7.440.157
Totaal Passiva		<u>15.058.684</u>		<u>15.788.314</u>

3.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten 2019

Baten	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Baten van particulieren (9)	1.392.859	625.359	1.023.644
Baten van bedrijven (10)	288.718	689.347	313.724
Baten van loterijacties (11)	4.632.637	4.700.000	4.723.852
Baten van subsidies overheden (12)	18.844.458	21.468.742	20.648.033
Baten van andere organisaties zonder winststreven (13)	2.231.369	1.534.752	1.540.883
Som van de geworven baten	27.390.041	29.018.200	28.250.136
Baten als tegenprestaties voor de levering van producten/diensten (14)	423.403	437.958	352.541
Overige baten (15)	268.914	51.743	132.478
Som der baten	28.082.358	29.507.901	28.735.155
Lasten			
Besteed aan het thema			
Opvoeden	8.854.548	9.932.884	7.863.938
Opgroeien	3.062.597	3.040.925	3.150.058
Detentie	1.087.934	1.000.172	1.520.114
Thuisadministratie	4.398.339	5.157.793	4.010.829
Eenzaamheid	6.302.664	4.652.497	5.574.640
Verlies	1.111.108	973.237	920.991
Totaal besteed aan de thema's	24.817.189	24.757.508	23.040.570
Wervingskosten	228.864	225.601	311.784
Kosten beheer en administratie	4.619.129	4.913.636	5.004.094
Som der Lasten	29.665.183	29.896.745	28.356.448
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.582.825	-388.844	378.707
Saldo financiële baten en lasten	514.244	-17.503	-84.170
Saldo	-1.068.581	-406.347	294.537
Verwerking saldo			
Toevoeging bestemmingsreserves	-1.409.526		-1.967.073
Onttrekking bestemmingsreserves	1.554.742	200.000	1.168.638
Toevoegen bestemmingsfondsen	-182.650		-693.607
Onttrekking bestemmingsfondsen	639.313	595.000	790.070
Mutatie Bestemmingsreserves/fondsen	601.879	795.000	-701.972
Mutatie continuïteitsreserve	-466.702	388.653	-407.435

3.3 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Algemene toelichting

De enkelvoudige jaarrekening van Vereniging Humanitas 2019 is opgesteld overeenkomstig de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder de Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties (RJ650) en de beleidsregels WNT 2019. De jaarrekening is opgesteld volgens het continuïteitsprincipe. Het doel van de jaarrekening is het verschaffen van inzicht in de inkomsten en bestedingen en in de financiële positie van de vereniging.

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens dezelfde grondslagen als de geconsolideerde jaarrekening. Hiernaar wordt verwezen, tenzij onderstaand anders aangegeven.

De enkelvoudige jaarrekening van Vereniging Humanitas is opgesteld zonder Stichting Humanitas Onroerende Zaken. Na bestemming van het positieve resultaat van de stichting over 2019 van € 69.323, bedraagt het vermogen van de stichting per 31 december 2019 € 2.479.293. Het verschil in het vermogen tussen de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening is gelijk aan dit bedrag.

De voornaamste verschillen tussen de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening betreffen de posten gerelateerd aan het vastgoed in de Stichting Humanitas Onroerende Zaken.

Reserves en fondsen

	Continuïteits reserve	Bestemmings reserve	Totaal Reserve	Bestemmings fondsen
	€	€	€	€
Stand 1 januari 2018	2.446.263	2.958.773	5.405.036	1.757.762
Resultaatbestemming	-407.435	798.435	391.000	-96.463
Stand per 31 december 2018	2.038.828	3.757.208	5.796.036	1.661.299
Stand 1 januari 2019	2.038.828	3.757.208	5.796.036	1.661.299
Dotatie via bestemming saldo van baten en lasten	-	1.409.526	1.409.526	182.650
Onttrekking via bestemming saldo van baten en lasten	-466.702	-1.554.742	-2.021.444	-639.313
Stand per 31 december 2019	1.572.126	3.611.992	5.184.118	1.204.636

Voor toelichting wordt verwezen naar de specificatie van de reserves en fondsen in de geconsolideerde jaarrekening.

Amsterdam,
28 april 2020

R. Peeters
Voorzitter

G. Sugirtharajah
Secretaris

M. Koster
Portefeuilliehouder financiën

E. Hermans
Lid

S. Verweij
Lid

B. Smit
Lid en plaatsvervangend voorzitter

F. Ravensbergen
Lid

B. Haarbosch
Lid

4 OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Ledenraad van HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2019 van HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en met de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

ACCOUNTANTS - BELASTINGADVISEURS - MANAGEMENT CONSULTANTS
WILHELMINA TOWER, DELFLANDLAAN 1 - POSTBUS 7266 - 1007 JG AMSTERDAM
TEL: 088 27 72 400 - FAX: 088 277 2245 - amsterdam.audit@mazars.nl

MAZARS N.V.
STATUTAIR GEVESTIGD TE ROTTERDAM (KvK ROTTERDAM NR. 24389296).

MQ/136047/KeM

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

ANTICUMULATIEBEPALING WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij geen werkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat we niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

BENADRUKKING VAN DE INSCHATTING VAN DE GEVOLGEN VAN DE CORONACRISIS

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel "Gebeurtenissen na balansdatum" zoals opgenomen in de toelichting op de jaarrekening waarin het bestuur van de vereniging toelicht wat haar inschatting is ten aanzien van de gevolgen van de Corona-crisis op de vereniging.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende Organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende Organisaties.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende Organisaties en met de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 7 mei 2020

MAZARS N.V.

Origineel was getekend door drs. M.G.W. Quaedvlieg RA AA MBA